Kaybolan İpucu

B. B. Calhoun

TÜBİTAK

3. Basım

Kaybolan İpucu

B. B. Calhoun

KAYBOLAN İPUCU

B. B. Calhoun

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları 101
Çocuk Kitaplığı 23

Kaybolan İpucu - Fair Play
B. B. Calhoun
Resimleyen: Daniel Mark Duffy
Çeviri: Cem Soydemir
Türkçe metnin bilimsel danışmanı: Doç. Dr. Engin Ünay

First published in the United States
by
W.H. FREEMAN AND COMPANY, New York, New York and Oxford
Copyright 1994 All rights reserved

İlk olarak ABD'de W.H. FREEMAN AND COMPANY
(New York, New York ve Oxford) tarafından
(1994 - bütün hakları saklı olarak) basılmıştır.

© Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, 1999
Türkçe yayın hakları Kesim Ajans aracılığı ile alınmıştır.

TÜBİTAK Popüler Bilim Kitaplarının Seçimi ve Değerlendirilmesi
TÜBİTAK Yayın Komisyonu Tarafından Yapılmaktadır

ISBN 975 - 403 - 147 - 9

1. Basım	Mart 1999	(2500 adet)
2. Basım	Nisan 1999	(2500 adet)
3. Basım	Mayıs 1999	(2500 adet)

Yayın Yönetmeni: Zafer Karaca
Yayın Koordinatörü: Sedat Sezgen
Teknik Yönetmen: Duran Akca
Yayıma Hazırlayan: Özlem Özbal
Sanat Yönetmeni: Ödül Evren Töngür
Kapak Tasarımı: Aytaç Kaya
Uygulama: Yılmaz Özben

TÜBİTAK
Atatürk Bulvarı No: 221 06100 Kavaklıdere/Ankara
Tel: (312) 427 33 21 Faks: (312) 427 13 36
e-posta: bteknik@tubitak.gov.tr
İnternet: www.biltek.tubitak.gov.tr

Pro-Mat Basım Yayın A.Ş. - İstanbul

Kaybolan İpucu

B. B. Calhoun

ÇEVİRİ
Cem Soydemir

TÜBİTAK POPÜLER BİLİM KİTAPLARI

1

"Sence ne olabilir, baba?" diye sordu Fenton Rumplemayer, fosilleşmiş kemik parçasına dokunmak üzere çömelirken.

"Henüz bir şey söylemek mümkün değil, oğlum." diye cevap verdi Bill Rumplemayer. "Bekleyip göreceğiz; birazını daha temizlediğimizde bakalım ortaya ne çıkacak?"

"Ama bir dinozor olduğu kesin, değil mi?" diye sordu Fenton umutla. Fenton dinozorlara bayılırdı. Rumplemayerlar, New York'tayken Fenton'un annesiyle babasının çalıştığı New York Doğa Tarihi Müzesi'nin karşısındaki sokakta otururlardı. Fenton neredeyse her gün okuldan sonra müzeye giderdi. Şimdi ise Wyoming, Morgan'a taşındıklarından beri Fenton'un en sevdiği şeylerden biri Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanını ziyaret etmekti. Babası burada dinozor fosilleri arayan fosilbilimci ekibinin başındaydı.

"Eh, bir dinozor olduğundan aşağı yukarı eminiz." dedi Charlie Smalls. Charlie ekipteki fosilbilimcilerden biriydi.

"Kesinlikle emin olabilmemiz için tarihlendirmemiz gerekir." dedi Lily Martin. O da kazı alanında çalışanlardan biriydi; Wyoming Eyalet Üniversitesi'nde profesördü. "Ama benim tahminimce bu bir Kretase kayası."

"Demek ki 65 milyon ile 135 milyon arasında bir yaşta." dedi Fenton. Fenton Kretase'nin, Dinozor Çağları olarak da adlandırılan Mezozoik Zaman'ın son dönemi olduğunu biliyordu. Kayada gömülü olan dinozorun çeşidini çok merak ediyordu. "Temizlemeye ne zaman başlayacağız?"

"Aletleri getirir getirmez," dedi Charlie gülümseyerek "hadi Fenton, gel de bana yardım et!"

Fenton ve Charlie kazı ekibinin konaklama yerine doğru yürüdüler. Fosilbilimcilerin hem büro hem de depo olarak kullandıkları karavana girdiler. Karavanın içi Fenton'a annesiyle babasının New York'taki müzedeki odalarını hatırlatıyordu. Hatta burası daha da karışıktı. Bir duvardaki dokunsan devrilecek gibi duran metal raflara kitaplar ve kâğıtlar tıkıştırılmıştı, bir köşede de içleri tıka basa dosya dolu kutular vardı. Karavanın ortasındaki büyük masanın üzerinde babasının dizüstü bilgisayarı duruyordu, etrafında da üzerinde eskizler olan kâğıtların ve fotoğrafların oluşturduğu bir yığın ve kaya parçaları vardı.

Fenton annesinin bir fotoğrafını görüp eline aldı. Annesi bir tentenin önüne oturmuş, gözlerini güneşten korumak için bir elini siper etmişti. O da, Fenton'un babası gibi bir fosilbilimciydi. Fotoğraf kısa bir süre önce, Hindistan'daki bir kazı alanında çekilmişti. Annesi aldığı bir yıllık özel bir bursla Hindistan'a gitmişti.

Charlie masanın etrafında dolandıktan sonra altına doğru eğildi.

"İşte buradalar!" dedi, içinde ekibin kazı aletlerinin bulunduğu kırmızı plastik çantalardan ikisini masanın altından çıkardı. Çantaları bir sandalyenin üzerine koydu. "Hey, eşsiz bir tat denemeye ne dersin Fenton?"

"Olur!" dedi Fenton, elindeki fotoğrafı masanın üstüne bırakırken.

Charlie yanındaki rafa uzanarak elini, yiyecek maddelerini koydukları sarı plastik kutulardan birine soktu. Kutudan çıkardığı mor paketi Fenton'a uzattı. "Seç bakalım."

Fenton paketin üzerindeki yazıyı okudu, " 'Bol Balon Sakızları, otuz tane, on beş fantastik tat-- kavun, yabanmersini, vanilya, yeşil elma, meyankökü, hindistancevizi, fıstık ezmesi, muz, çikolata, kahve, patlamış mısır, misket limonu, ananas, mango, karamel' Vay!"

"Dünyanın en güzel sakızı," dedi Charlie, "Kaliforniya'dan bir arkadaşım yolluyor, buralarda bulamazsın. İstediğini seç."

"Patlamış mısır tadında sakız ha?" dedi Fenton inanamamışçasına. Paketten bir sakız çekip çıkardı. "Bunu mutlaka denemeliyim."

"Mükemmel bir seçim." dedi Charlie Fenton'un uzattığı paketi alırken. O da içinden bir tane alıp paketi sarı kutuya geri koydu. "Şahsen ben en çok kavunluyu seviyorum." dedi kâğıdından çıkardığı çingene pembesi sakızı ağzına atarken, "Hadi gel şunları götürüp kazıya başlayalım."

Fenton paket kâğıdını yırtıp parlak sarı sakızı ağzına attı. Çiğnemeye başlar başlamaz ağzına tereyağlı mısır tadı doldu.

"Çok güzelmiş!" dedi çiğnerken. Kırmızı alet kutularından birini almak üzere sandalyeye doğru yürüdü.

"Ağır gelmeyeceğinden emin misin, Fenton?" dedi Charlie diğer kutuyu kaldırırken.

"Sorun değil, taşıyabilirim." dedi Fenton, aslında kutuyu kaldırırken biraz zorlanmıştı.

Fenton ve Charlie alet kutularını Bill Rumplemayer ile Lily Martin'in beklemekte olduğu yere götürdüler; kutular açılıp aletler seçildi. Fenton kazı işini çok seviyordu. Wyoming'e ilk geldiklerinde, babasının ekibine esrarengiz dinozor ayak izlerinin esrarını çözerlerken yardımcı olmuştu. Aslında ayak izlerinin esrarını Fenton çözmüştü demek daha doğru olurdu.

Herkes büyük kayanın bir köşesinde çalışmaya başlamıştı. Önce, gömülü kemiklerin etrafındaki taşları temizlemek

için küçük kazmalar ve lastik spatulalar kullandılar; ama kemiklere zarar vermemeye büyük özen gösteriyorlardı.

Kazarken kızgın güneşi sırtında hissetti Fenton. Arka cebinden mavi bandanasını çıkarıp alnında biriken teri sildi. Kazı yapmak zor bir işti; ama şikayetçi değildi. Ortaya ne çıkacağını o kadar çok merak ediyordu ki!

Öğleden sonra zaman yavaş yavaş geçerken, Fenton'un üzerinde çalıştığı parça da şekillenmeye başlamıştı. 40-45 santimetre uzunluğunda koni biçimli bir kemikti. Etrafındaki büyük taş parçalarını ve toprağı temizledikten sonra Fenton daha küçük aletler alıp fosilin üzerine yapışmış olan taş parçacıklarını temizleme gibi ince bir işe girişti. Taş ve toprağı bir dişçi aleti ve suluboya fırçası ile temizledi.

Fosil tamamen ortaya çıktığında bir ucunun hayli sivri olduğunu gördü, bir koninin sivri ucu gibiydi. Sivri olmayan diğer ucun kenarlarıysa başka bir parçadan kırılıp ayrılmış gibi tırtık tırtıktı.

Tam o sırada Charlie kayanın kendi çalıştığı tarafından kalkıp Fenton'un yanına doğru yürüdü.

"Görünüşe bakılırsa senle ben bir çift üzerinde çalışıyoruz." dedi Charlie Fenton'un omzunun üstünden bakarak.

"Hıı?" dedi Fenton.

"Gel de bak." dedi Charlie.

Fenton Charlie'nin arkasından yürüdü. Yerde, hâlâ bir kısmı kayanın içine gömülü olan fosil, onun üzerinde çalışmakta olduğuyla tamamen aynı büyüklük ve şekildeydi.

"Ne bunlar?" diye sordu Fenton.

"Şey--" dedi Charlie, tozlu kovboy şapkasını çıkarırken, "bana bir tür boynuz olabilirlermiş gibi geliyor."

"Vay!" dedi Fenton. "O zaman belki de burada bir ceratopsid gömülü." Ceratopsidlerin boynuzları olurdu. "Ama bunlar ceratopsid boynuzu olmak için biraz küçük, değil mi?" diye sordu. Normalde ceratopsidlerin boyunun yetişkin bir insandan daha uzun olduğunu ve uzunluklarının da 5-6 metreyi geçtiğini biliyordu. En büyüklerinden biri olan triceratops neredeyse 9 metre uzunluğunda olurdu. Boynuzları da bu bulduklarından kat kat büyük olsa gerekti.

"Evet küçük görünüyor." diye onayladı Charlie. "Ama bazı ceratopsidlerin boyunlarında da küçük boynuzumsu çıkıntılar olurdu. Belki de bunlar onlardandır."

Fenton başıyla onayladı. Ceratopsidlerin boyunlarının arkasında yakalık şeklinde genişlemiş kemik kısımlar olduğunu biliyordu. Ceratopsidlerin bu görüntüsü Fenton'a kışın rüzgâra karşı kaldırılan palto yakalarını hatırlatırdı hep. Bazı ceratopsidlerde bu yakalıkların uçlarında Charlie'nin söz ettiği türden küçük çıkıntılar olurdu. Ceratopsidlerden hem anchiceratopslarda hem de styracosauruslarda vardı onlardan.

"Neler oluyor orada?" diye sordu Fenton'un babası, ellerini pantolonuna silerken Fenton'la Charlie'nin dikildikleri yere doğru yürüdü.

"Fenton'la ben bir çift sivri uçlu kitap desteği bulduk gibi görünüyor." dedi Charlie gülerek.

"Bir ceratopside ait boynuzumsu çıkıntılar olabilirler mi diye düşünüyorduk." dedi Fenton.

"Bu dediğiniz benim burada bulduklarıma da mükemmel bir şekilde uyuyor." diyerek söze karıştı Lily Martin, kayanın kendi kazdığı tarafından. "Yakalığa ait olduklarından neredeyse kuşkulanılmayacak bazı büyük parçalar buldum ben de."

"Bir ceratopsid bulduk gibi görünüyor." diye onayladı Bay Rumplemayer.

"Sence hangi çeşittir, baba?"

"Emin olmak için daha çok parça bulmamız gerek." dedi Fenton'un babası. "Umarım anlayabilecek kadar çok parça bulabiliriz."

Fenton etrafına bakıp orasının milyonlarca yıl önce nasıl görünüyor olabileceğini gözünün önünde canlandırmaya çalıştı. Büyük, sağlam yapılı bir çeşit ceratopsid çalıların arasından kendine yol açarak ilerliyordu; yiyecek arıyordu. Eğilip bir ağız dolusu yaprak kopardı, boynundaki sivri çıkıntılar gökyüzüne doğru uzanıyordu, hoşnut bir şekilde çiğnedi yaprakları. Peki sonra ne olmuştu? Dinozor nasıl ölmüştü? Nasıl olup da sonuçta tam da buraya gömülmüştü?

"Nasıl ölmüştür dersin, baba?" diye sordu Fenton.

"Henüz bir şey söyleyemeyiz, oğlum." dedi Bay Rumplemayer.

"Ama eğer çok şanslıysak, cevabı bu kayanın içinde bir yerlerdedir." dedi Charlie.

"Aslında--" dedi Profesör Martin, onlara doğru yürürken, "kemiklerin konumu bir gariplik olduğunu gösteriyor. Boynuz ve yakalık parçalarının birbirinden bu kadar uzak olması, hayvanın nasıl öldüğü konusunda bir fikir verir belki."

"Ya da öldükten sonra vücuduna ne olduğuna dair bir fikir verebilir." dedi Bay Rumplemayer.

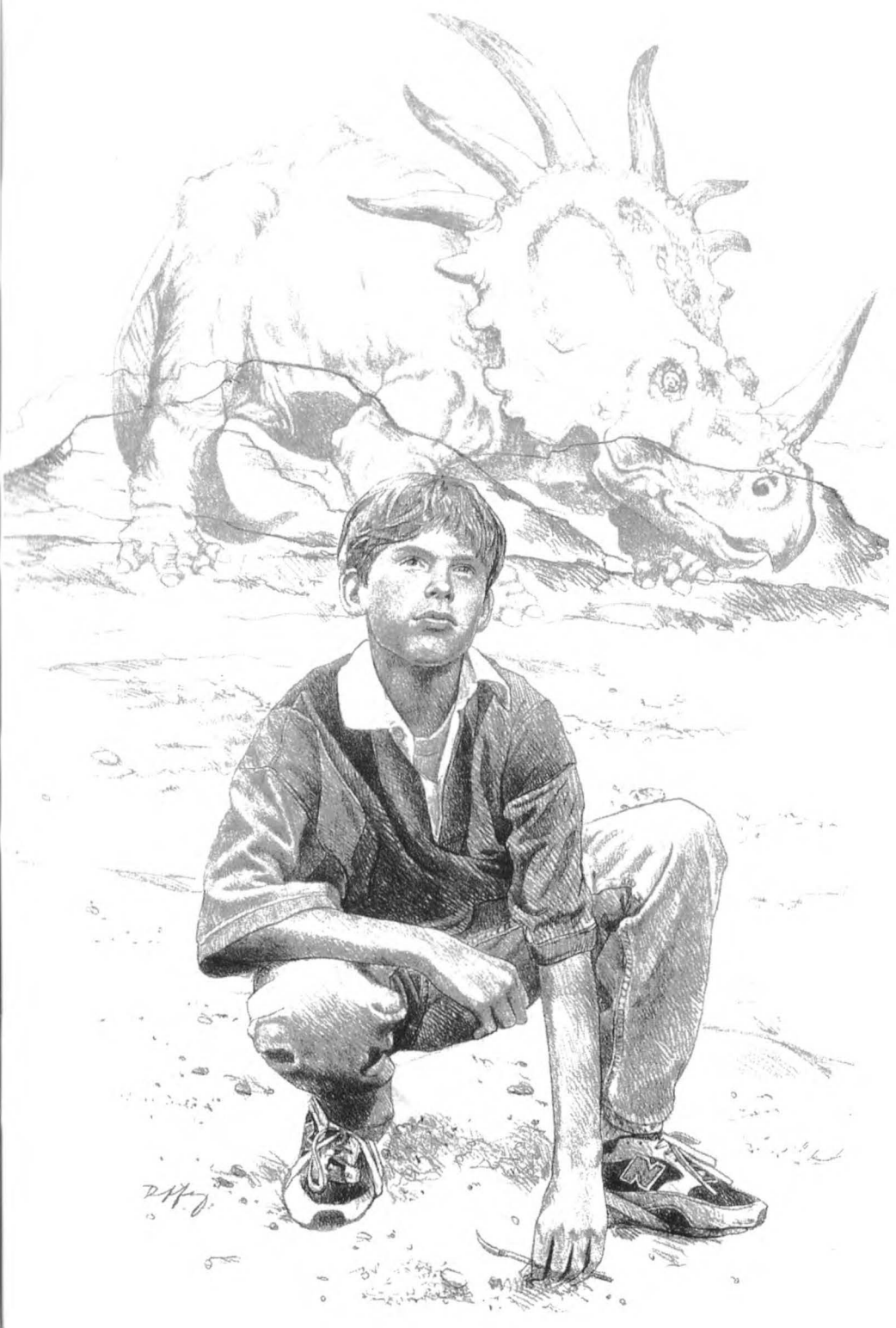
"Her durumda da," dedi Charlie, "bu kemiklerin bize söyleyecekleri var gibi görünüyor."

Fenton gözlerini kaya kütlesine dikip içinde gömülü olabilecek fosilleri düşündü. Ceratopsidin başına neler geldiğini ve nasıl öldüğünü merak ediyordu. Hastalanmış mıydı, bir kazaya mı kurban gitmişti, yoksa başka bir dinozorun saldırısına mı uğramıştı? Peki ya kemikleri nasıl olup da böyle birbirine karışmıştı? Emin olduğu bir şey varsa o da şuydu: Bir cevap bulmanın tek yolu kazıya devam etmekti. Kazı sona erinceye dek, 65 milyon yıl kadar önce bu dinozorun başına neler geldiği bir sır olarak kalacaktı.

Küçük bir keskiyi eline alan Fenton, "Peki öyleyse," dedi sabırsızlıkla, "çalışmaya devam edip başka neler bulabileceğimizi öğrenmenin zamanı geldi."

"Bence ara verme zamanı geldi." dedi Charlie gülerek.

"Aynı fikirdeyim." dedi Profesör Martin, büyük hasır şapkasını başından çıkararak. "Bugünlük bu kadar yeter."

"Ara vermek mi?" diye tekrarladı Fenton hayretler içinde. "Şimdi duramayız; olağanüstü bir keşfin eşiğinde olabiliriz!"

"Evlat, saat beş buçuk." dedi Bay Rumplemayer saatine bakarak.

"Beş buçuk mu?" dedi Fenton bir kez daha şaşkınlıkla. Saatler nasıl bu kadar hızlı geçmiş olabilirdi? Neyse, bu durumda kazıya ertesi gün devam edecekti. "Baba, yarın sabah ilk iş buraya gelip çalışmaya devam etmek istiyorum. Sabah sen kamyonetle işe gelirken ben de gelirim, olur mu?"

"Olur," dedi babası, "hey dur bir dakika, bir şey unutmuyor musun?"

"Nasıl yani?" dedi Fenton.

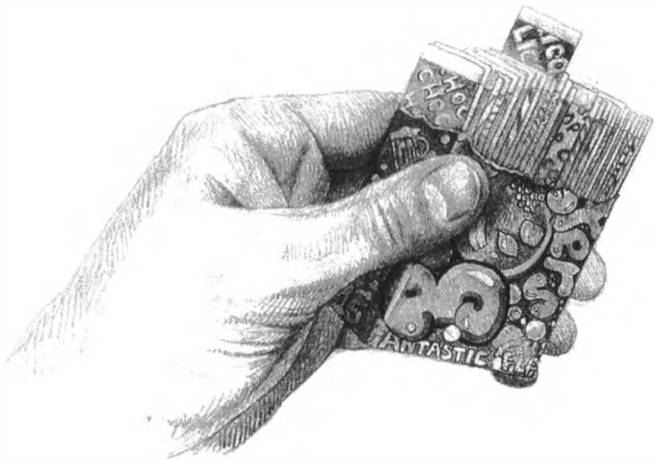
"Yarın Pazartesi değil mi, okulun ilk günü yani?"

"Doğru ya!" dedi Fenton. Babası haklıydı. Yarın Morgan'da altıncı sınıfa başlayacaktı. Buldukları fosiller onu öylesine heyecanlandırmıştı ki bunu tamamen unutmuştu. "O zaman, okuldan sonra gelmek zorunda kalacağım."

Fenton iç geçirdi. Okula gitmekten hiç şikayetçi değildi doğrusu, ama kazı alanında olmayı tercih ederdi. Ayrıca tamamen yeni bir okula başlama düşüncesi biraz canını sıkıyordu. New York'ta birinci sınıftan beri aynı çocuklarla birlikte okumuştu. Burada Morgan'daysa tüm okulda tanıdığı tek kişi komşuları Willy Whitefox olacaktı.

Willy de altıncı sınıfta olsa olmaz mıydı sanki, diye düşündü Fenton. Bu işleri kolaylaştırırdı. Ama ne yazık ki Willy Fenton'dan bir yaş küçüktü ve yarın beşinci sınıfa başlayacaktı. Fenton New York'taki en yakın arkadaşı Max Bellman'ı düşündü. Sınıfında Max olduğunda, her zaman öğle yemeğinde yanına oturacak, sırada yanında duracak biri olduğunu bilirdi.

Fenton önündeki kaya kütlesine özlemle baktı. Keşke yarın okula başlamak zorunda olmasaydı. Aslında altıncı sınıfa Morgan'da başlıyor olmak da hiç hoşuna gitmiyordu. Oysa günlerini burada kazı alanında dinozorlarla birlikte geçirebilse ne kadar eğlenceli olurdu.

2

O gece daha sonra Fenton babasıyla yaşadıkları evin ikinci katındaki çalışma odasındaki bilgisayarı açıp modemi çalıştırdı. Max'in New York telefonunu girerken müzenin babasına Wyoming'e götürmek üzere modemi olan bir bilgisayar vermesinin büyük bir şans olduğunu düşündü. Yoksa Max'le Hazine Avı oynamaları mümkün olmayacaktı.

Max bir bilgisayar dehasıydı, Hazine Avı adında bir bilgisayar oyunu yazmıştı. Fenton New York'tayken iki çocuğun en sevdiği şeylerden biri bu oyunu oynamaktı; şimdi de modem sayesinde aralarındaki onca mesafeye rağmen oynamaya devam edebiliyorlardı.

]SELAM MAX, BENİM[

yazdı Fenton.

<SELAM FENTON, NASIL GİDİYOR?>

oldu Max'in cevabı ekranda.

]HİÇ FENA DEĞİL. BUGÜN KAZI ALANINDA BAZI DİNOZOR KEMİKLERİ BULDUK. BOYNUZLU BİR DİNOZOR GİBİ GÖRÜNÜYOR. NASIL ÖLDÜĞÜNÜ BULMAYA ÇALIŞIYORUZ[

<İLGİNÇ! YARIN OKUL BAŞLIYOR. BU SENE BAYAN RENNER'IN SINIFINDAYIM>

]YARIN BURADA DA OKULUN İLK GÜNÜ. AMA BEN DAHA ÖĞRETMENİMİN KİM OLACAĞINI BİLMİYORUM[

<HAZİNE AVI OYNAMAK İSTER MİSİN?>

]TABİİ[

Beş dakika içinde çocuklar kendilerini oyuna iyice kaptırmışlardı. Fenton Max'le Hazine Avı oynarken yarın okula başlamasıyla ilgili endişelerinden kolayca sıyrılmıştı. Hiç değilse, gece Max'le kendisi oyuna son verene dek.

]YARIN GENE OYNAMAK İSTER MİSİN? OKULDAN SONRA KAZI ALANINA GİDECEĞİM AMA DAHA SONRA OYNAYABİLİRİZ[

diye yazdı Fenton.

<ÇOK FAZLA EV ÖDEVİM OLABİLİR. BELKİ HAFTA SONUNA KADAR ARA VERSEK İYİ OLUR>

Fenton'un içi burkuldu. Yarın gece bu saatlerde kendisi de ev ödevi yapıyor olacaktı büyük bir olasılıkla. Kaçmak mümkün değildi; yaz tatili bitmişti.

]TAMAM. CUMARTESİYE NE DERSİN?[

diye yazdı gönülsüzce.

<PEKİ. AYNI SAATTE Mİ?>

]EVET[

<HOŞÇAKAL>

]GÖRÜŞÜRÜZ. BAYAN RENNER'LA İYİ EĞLENCELER[

"Fenton! Fenton, geliyor musun?" diye dışarıdan seslendi Willy ertesi sabah.

Fenton kalan mısır gevreklerini kaşıkla ağzına tıkarak sofradan kalkıp hızla mutfak penceresine doğru yürüdü. Willy arka bahçede kırmızı bisikletinin selesine oturmuş bekliyordu.

Fenton ağzına tıka basa doldurduğu gevrekleri yutmaya çalıştı. "Hemen geliyorum, Willy!" diye pencereden seslendi.

"Sizi kamyonetle okula bırakmamı istemediğinizden emin misiniz?" diye sordu Fenton'un babası, kahve kupasını mutfak lavabosunda çalkalarken.

"Sağ ol, baba," dedi Fenton, "bisikletle gideceğiz."

İçinde öğle yemeğinin bulunduğu kesekâğıdını alıp alelacele mutfaktan çıktı, holden geçti, merdivenden ikinci kata çıktı, çalışma odasına girdi, odanın bir duvarında tavana doğru uzanan merdiveni tırmandı. Tavan

arasındaki yatak odasını boydan boya geçti; stegosaurus şeklindeki sırt çantasını yatağının üzerinden kaparcasına alıp öğle yemeğini içine tıkıştırdı. Triceratops armalı beysbol şapkasını ters olarak kafasına geçirip geldiği yolu gerisingeri gitti.

"Hoşçakal, baba!" diye seslendi yan kapıdan çıkıp basamaklardan inerken. "Selam, Willy."

"Selam," diye karşılık verdi Willy "hadi Fenton, geç kalmak istemiyorsak acele etmeliyiz. Okulun ilk günü eksi almasak iyi olur."

"Eksi mi, niye?" diye sordu Fenton bisikletini garajdan çıkarırken.

"Okul kurallarını çiğnediğinde bir eksi alırsın." diye açıkladı Willy toprak yola çıktıkları sırada. "Beysboldaki ıskalamalar gibi yani. Tek fark, beysboldakinden farklı olarak üç yerine dörtte oyun dışı kalıyorsun."

"Oyun dışı kalmak mı?" dedi Fenton. "Nasıl yani?"

"Dört eksi aldıysan alıkonulma cezası verilir." dedi Willy.

"Alıkonulma mı, o da ne demek oluyor?" diye sordu Fenton.

"Derslerden sonra zorunlu olarak okulda kalmak." dedi Willy. "Ceza alan diğer çocuklarla birlikte kütüphaneye gidip ödevlerini yapmak zorundasın. Ayrıca konuşmana veya başka bir şey yapmana da izin verilmiyor."

"Vay canına!" dedi Fenton. New York'taki eski okulunda hiç böyle bir şey yoktu. Umarım asla alıkonulma cezası almam, diye düşündü.

Çocuklar asfalt yola geldiklerinde sola sapıp Morgan'a doğru yöneldiler, daha sonra bir ara sokağa girdiler. Birkaç dakika sonra okul uzaktan göründü. Çim ve betondan oluşan bahçe çocuklarla doluydu. Fenton koşan, bağırıp çağıran ve küçük gruplar oluşturmuş aralarında konuşan çocuklara baktı.

Fenton ve Willy bisikletlerini okul bahçesinin kenarındaki bisiklet park yerine bıraktıkları sırada zil çaldı.

"Haydi!" dedi Willy. "Tam zamanında geldik. Altıncı sınıflar şurada sıraya girerler, kayanın yanında." Çimenlerin ortasında yükselen büyük bir kayanın bulunduğu, bahçenin uzak bir köşesini işaret etti. Fenton kayanın yanındaki betonda birkaç çocuğun sıraya girmeye başladığını seçebiliyordu.

"Öğle yemeğinde görüşürüz!" diye seslendi Willy, kendi sırasına doğru koşarken.

Fenton okul bahçesinde tek başına yürürken, Willy'nin başka çocuklarla merhabalaştığını duyuyordu. Kendini hiç bu kadar yalnız hissetmemişti. Üstelik altıncı sınıfların sırasına doğru ilerlerken herkesin kendini süzdüğünden de emindi.

Kovboy şapkalı, kot pantolonlu bir çocuğun arkasında sıraya girdi. New York'ta hiç kimse okula kovboy şapkasıyla gelmezdi, diye düşündü Fenton. Tam o sırada ço-

cuk arkasına dönüp Fenton'a gülümsedi. Biraz rahatlayan Fenton da çocuğa gülümsedi.

Derken sıranın ön taraflarında bir kargaşa oldu. Fenton boynunu uzatıp neler olduğunu görmeye çalıştı.

Beyaz tişörtlü uzun boylu bir çocuk, kendinden daha kısa boylu bir çocuğun sırasını almaya çalışıyordu.

"Ama Buster, bu yaptığın doğru değil!" diye sızlandı kısa boylu çocuk. "Burada ben duruyordum."

"Kesinlikle haklısın, Franklin." dedi Buster küçümseyen bir ifadeyle. "Burada sen duruyordun. Ama şimdi ben duruyorum. Bunu anlamak zor değil, değil mi?"

"Şey-- sa-sanırım değil." diye kekeledi Franklin başını önüne eğip.

"Mükemmel!" dedi Buster, pis pis sırıtarak. "Öyleyse bana arkadaşlık etmeleri için birkaç kişi çağırdığımda bunu anlamakta da zorluk çekmeyeceksin demektir." Başını uzatıp sıranın arka taraflarında dolanan iki oğlanla bir kıza seslendi. "Hey çocuklar buraya gelin. Hepimiz için yer buldum."

Arkadaki üç çocuk öne doğru yürürlerken Fenton hayretler içinde onları izledi.

"İyi iş, Buster!" dedi kız, diğer iki çocuktan tedirgin bir biçimde gülümseyen kısa boylusuyla birlikte Buster'ın arkasında sıraya girerken.

"Evet, mükemmel!" dedi çocuklardan uzun boylu olanı, Buster'ın önüne geçerken.

"Hey Matt, ne yaptığını sanıyorsun?" dedi Buster.

"Nasıl yani?" dedi uzun boylu çocuk başını ona doğru çevirip.

"Oraya değil, arkaya geç." dedi Buster Matt'i itekleyerek. "Bildiğin gibi sıraya aradan girilmez." diyerek güldü.

"Şey, haklısın." dedi Matt, zoraki bir gülümsemeyle.

Buster başını iki yana sallayarak devam etti."Yani Matt, sen de görgüsüzün biriymişsin."

Sıradaki çocuklardan bazıları kıkırdadı.

Fenton gözlerine inanamıyordu. Bu çocuklar yaklaşık on beş kişinin önüne geçmişti ve kimse bu duruma itiraz etmemişti. Herkes olanlara göz yumuyor gibiydi. Üstelik Fenton da ses çıkaracak değildi. Yeni bir okuldaki ilk gününe düşman edinerek başlamayı hiç istemezdi doğrusu.

Tam o sırada tekrar zil çaldı ve bahçedeki öğrenciler sıralar halinde kırmızı tuğlalı binaya girmeye başladılar. Fenton diğer altıncı sınıf öğrencilerinin peşi sıra koridordan ilerleyerek bir sınıfa girdi; öğretmen masasının arkasında kıvırcık siyah saçlı bir kadın ayakta duruyordu.

"Herkese günaydın!" dedi öğretmen öğrenciler sınıfa doluşurken. "Lütfen oturun."

Fenton arka arkaya dizilmiş sandalyelere baktı. New York'taki eski okulunda sandalyeler hep bir halka oluşturacak biçimde dizilirdi, böylece herkes herkesi görebilirdi. Bazen çocukların yere minderlerin üstüne otur-

dukları da olurdu. New York'ta Bayan Renner'ın dersine onsuz giren Max'i düşündü. İkisi hep yan yana otururlardı; bu yeni durum Max'e de garip gelmiş olmalıydı.

Fenton sırada önünde duran kovboy şapkalı çocuğun yanına, üçüncü sıraya oturmaya karar verdi.

Diğer tarafında kızıl saçlı, çilli bir kız oturuyordu; Fenton baktığı sırada kız önündeki masaya ucu açılmış kurşunkalemler yerleştiriyordu. Çocuk şapkasını çıkarıp sandalyesinin altına koyarken Fenton'a bir kez daha gülümsedi. Fenton da ona gülümseyerek karşılık verirken, çocuğun alnına şapkasının izinin çıkmış olduğunu fark etti.

"Herkese merhaba!" diye söze başladı öğretmen, çocukların yerleşmesi tamamlandığında. "Sanırım hemen hemen herkesi tanıyorum, ama henüz tanışmadıklarımıza kendimi tanıtayım, ben bu yılki sınıf öğretmeniniz Bayan Rigby'yim. Ayrıca matematik ve fen derslerini de birlikte yapacağız. Şimdi derse başlamadan önce yoklama yapmak ve bir oturma planı çıkarmak istiyorum. Şimdilik bugün seçtiğiniz yerlerde oturmayı sürdürün, ileride bir sorun çıkarsa çözümünü düşünürüz."

Öğretmen yoklama defterini açtı.

"Bazılarınızın gerçek adınızı kullanmadığınızı biliyorum," diye konuşmaya devam etti, "bu nedenle, adınızı okuduğumda, hangi adla çağrılmayı tercih ettiğinizi söyleyin, defterime not almak istiyorum."

Öğretmen isimleri teker teker okumaya başladığında Fenton, sınıftaki çocukların çoğunun gerçek adlarını kullanmadığını fark etti. Solunda oturan çocuğun adı Raymond'dı ama herkes ona Ray diyordu. Sağındaki kızın adı Margaret'tı ama kullandığı ad Maggie'ydi. Bayan Rigby, Wendell Cregg adını okuduğunda Fenton, tanıdık bir sesin aksi aksi cevap verdiğini duydu.

"Adım *Buster*!"

Öğretmen listede R harfine doğru ilerlerken Fenton da kendine bir ad düşünüyordu, hep bir takma adı olsun istemişti, ama şimdi bir türlü aklına bir ad gelmiyordu. Bayan Rigby adını okuduğunda şu cevabı vermekle yetindi: "Burda."

Sabah hayli hızlı geçti. Yoklamadan sonra Bayan Rigby öğrenciler defterlerine geçirebilsinler diye haftalık ders programını tahtaya yazdı. Sonra matematik dersine başladı, ardından Bayan Harding'in İngilizce dersi ve sonra da Bayan Schell'in resim dersi yapıldı. Öğle yemeği zamanı geldiğinde Bayan Rigby öğrencilere "Havalar iyi gittiği sürece dışarıda, bahçede yiyeceğiz." dedi.

Bahçede yemek, eğlenceli görünüyor, diye düşündü Fenton. Eski okulunda öğle yemeği hep kantinde yenirdi; zaten okullarının bahçesi de yoktu. Fenton sırt çantasından yemek paketini çıkardı ve diğerleriyle sıraya girdi. Sınıf sırayı bozmadan koridorda ilerleyip bahçeye çıktı. Birçok sınıf bahçeye çoktan çıkmıştı bile,

çocuklar bahçenin çeşitli yerlerine dağılmış öğle yemeklerini yiyorlardı.

"Hey, Fenton, burdayım!" diye seslendi birisi.

Fenton çitin yanındaki çimenlikte oturan Willy'yi gördü, yemek torbasını yanına koymuş, kucağındaki çizgi romanı okuyordu.

"Nasıl gitti?" diye sordu Willy, Fenton yanına çimin üstüne otururken. "Bayan Rigby'nin sınıfındasın, değil mi?"

"Evet," dedi Fenton sandviçini ısırırken, "hoş birine benziyor."

"Bizim sınıf öğretmenimiz de Bay Donner." dedi Willy. "Sert biri. Aralarında konuşuyorlar diye iki çocuğa eksi verdi hemen."

"Ya!" dedi Fenton ve sandviçinden bir lokma daha ısırdı.

Okul bahçesinde tam karşısına düşen çimlik alana baktı. Buster, Matt ve diğer ikisi, başka bir oğlan ve kızla birlikte çitin yanındaki büyük kayanın üstüne oturmuş öğle yemeklerini yiyorlardı.

"Willy, şu çocuğu tanıyor musun?" diye sordu Fenton başıyla Buster'ın bulunduğu yönü işaret ederek.

"Buster Cregg mi? Nasıl tanımam?" dedi Willy. "Bana sorarsan okuldaki en berbat çocuk. Ama etrafında oturan sadık hayranları onun müthiş biri olduğunu sanıyorlar." Tek tek diğer çocukları işaret etti. "Şu Matt Lewis, şu Jen Wilcox, şu Jason Nichols, şu Damian Brown ve

şu da Katie Cassidy. O kaya kendi özel mülkleriymiş gibi davranırlar."

Fenton, Buster'ın kesekâğıdından küçük kâğıt parçaları koparıp, küçük bir kuşun durduğu yere doğru fırlatmasını izledi. Kuş her seferinde kâğıt parçasını yiyecek sanıp gagalıyor, Buster ve diğerleri de kahkahalarla gülüyorlardı.

"Dediğin kadar berbat biriyse onlarla nasıl arkadaş olmuş?" diye sordu Fenton.

"Şey," dedi Willy, "Matt, Jen ve Jason'ı pek tanımıyorum, ama Katie ile Damian bizim sınıfta. Kendi çaplarında küçük birer serseriler. Sanırım okulun bir numaralı serserisiyle dolaşınca kendilerini önemli hissediyorlar."

Fenton "Buster bu sabah kesinlikle bir serseri gibi davrandı." diyerek Willy'nin söylediğini onayladı. "O, Matt, Jason ve Jen okul bahçesinde sıradaki herkesin önüne geçtiler."

"Şey-- senin yerinde olsam onlardan uzak dururdum." dedi Willy. "Buster Cregg kesinlikle düşmanın olmasını isteyeceğin biri değil. Hey, annemin yaptığı fıstık ezmeli kurabiyelerden ister misin? Annem senin için de göndermişti."

"Elbette, sağ ol." dedi Fenton minnettar bir ifadeyle, Willy'nin uzattığı plastik torbaya elini sokarken. Babası ona yalnızca bir sandviç hazırlamıştı ve kendi öğle yemeği, Willy'nin sandviç, elma, havuç dilimleri ve kurabiyelerden oluşan öğle yemeği yanında biraz yetersiz gö-

rünmeye başlamıştı. Eskiden New York'tayken annesinin hazırladığı öğle yemekleri aklına geldi; annesi bazen yemek torbasına iyi bir gün geçirmesini dileyen notlar da koyardı. Bu notlar Fenton'u her zaman biraz sıkardı, ama şimdi onları özlediğini itiraf etmeliydi.

"Okuldan sonra kazı alanına gidiyoruz, değil mi?" diye sordu Willy.

"Kesinlikle." dedi Fenton, fıstık ezmeli kurabiyeyi ağzına atarken. "Yeni fosilleri bir görsen. Bir ceratopside, boynuzlu dinozorlardan birine ait olduğunu sandığımız boynuzumsu parçalar bulduk."

"Ya!" dedi Willy. "Görmek için sabırsızlanıyorum."

"Ben de." dedi Fenton. "Belki de babam ve diğerleri, şimdiye kadar ne çeşit bir ceratopsid olduğunu ve başına ne geldiğini kesin olarak anlayabilmelerini sağlayacak kadar çok kemik bulmuşlardır."

"Başına ne geldiğini de mi anlayabiliyorlar?" diye sordu Willy.

"Elbette!" dedi Fenton. "Eğer dinozor ölmeden önce yaralandıysa, bazen kemiklere bakarak bunu anlayabilirsin. Kemikleri çevreleyen kayaçtan da çok şey öğrenilir, örneğin eskiden orada bir volkan olup olmadığını bilebilirsin."

"Çok etkileyici!" dedi Willy. "Şu anda kazı alanında olmak isterdim."

"Ben de." dedi Fenton.

Tam o sırada öğle tatilinin bittiğini bildiren zil çaldı ve çocuklar sıraya girmeye başladılar.

"Çıkışta görüşürüz, Willy." dedi Fenton ayağa kalktıklarında.

"Tamam!" dedi Willy. "Seni park yerinde bulurum."

Öğleden sonra çok çabuk geçti ve sonunda günün son dersine, Bayan Rigby'nin fen dersine sıra geldi.

"İlk olarak, sizlere bu yılki fen projesinden söz etmek istiyorum." dedi Bayan Rigby. "Çoğunuzun bildiği gibi, altıncı sınıfların yıl içinde hazırlayacağı ilk proje fen projesi."

Ön sıradaki bir kız el kaldırdı.

"Bu yılki projenin konusu ne olacak, Bayan Rigby?" diye sordu.

"Güzel bir soru, Lisa!" dedi Bayan Rigby. "Ben de tam bunu söyleyecektim. Yine çoğunuzun bildiği gibi fen projesinin konusu her yıl değişir. Geçen yıllarda, Uzayın Keşfi ve Mucitler konulu projelerimiz olmuştu. Geçen yılki Ekoloji Projesi de çok başarılı geçmişti. Bu yılsa, altıncı sınıflar Dinozor Projesine katılacak."

Fenton'un gözleri şaşkınlıkla açıldı. Bir Dinozor Projesi ha? Mükemmel bir haberdi bu!

"Önümüzdeki birkaç gün içinde proje hakkında tekrar konuşacağız, şimdi lütfen defterlerinizi açın. Sizlere dinozorlarla ilgili bazı temel bilgiler vermek istiyorum." dedi Bayan Rigby. Tahtaya döndü. "Dinozorlar, 245 milyon yıl öncesiyle 65 milyon yıl öncesi arasında kalan

zaman diliminde, Mezozoik Zaman'da yaşamışlardır." Tahtaya bir zaman tablosu çizerek Mezozoik Zaman'ın başlangıcını ve sonunu işaretledi. "Mezozoik Zaman üç döneme ayrılır: Triyas, Jura ve Kretase."

Fenton zaman tablosunu çabucak defterine geçirdi ve zevkten dört köşe bir halde, sayfanın kenarına bir T-rex çizmeye koyuldu.

"Şimdi," diye devam etti Bayan Rigby konuşmasına, "verdiğim bu genel bilginin ardından, Mezozoik öncesi ve sonrası zamanlardan söz edeceğim. Bunlar Paleozoik ve Senozoik zamanlardır ve onlar da kendi içlerinde dönemlere ayrılırlar."

Yeryüzünde ilk kara bitkilerinin ve böceklerin ortaya çıktığı, dinozorların henüz olmadığı Paleozoik Zaman'ın dönemlerini yazmaya başladı. Fenton kendi zaman tablosuna dönemlerin adlarını yazdı: Kambriyen, Ordovisiyen, Silüriyen, Devoniyen, Karbonifer, Permiyen. Daha sonra Bayan Rigby dinozorların yok olmasından sonra yaşanan Senozoik Zaman'ın iki dönemini yazdı: Tersiyer ve Kuvatemer.

Derken Fenton'un aklına bir şey geldi ve elini kaldırdı.

"Evet, şey-- Fenton." dedi Bayan Rigby, oturma planına bakarak.

"Eee... Bu üç zamanın dönemlerinin hepsinin adlarını sırasıyla hatırlamanın çok kolay bir yolunu biliyorum." dedi Fenton.

"Gerçekten mi?" dedi Bayan Rigby ilgiyle.

"Evet." dedi Fenton. "Kendini Orangutan Sanan Dik Kafalı Pilot Tutundu Jetin Kanadına Tek Koluyla" diye ezberindeki cümleyi söyledi.

Sınıfta gülüşenler oldu.

"Bakın--" diye başladı Fenton açıklamasına, sırıtarak, "Kendini K harfiyle başlıyor, bu Kambriyen döneminin adını hatırlamanızı sağlıyor. Orangutan O ile başlıyor ve Ordovisiyen'i hatırlatıyor. Sanan S ile başlıyor ve Silüriyen'i hatırlatıyor. Dik D ile başlıyor ve--"

"Ve Devoniyen'i hatırlatıyor." diyerek Fenton'un cümlesini tamamladı Bayan Rigby yüzünde bir gülümsemeyle. "Anladım, Fenton." Tahtadaki dönem isimlerinin yanına Fenton'un cümlesindeki kelimeleri tek tek yazdı. "Çok etkileyici, Fenton. Bunu sana eski okulunda mı öğretmişlerdi?"

"Aslında arkadaşım Charlie öğretti." dedi Fenton. "Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanında babamla birlikte çalışıyorlar."

"Aa evet," dedi Bayan Rigby, "üniversitenin orada bir kazı başlattığını duymuştum."

Fenton başıyla onayladı.

"İpucu cümlesi için teşekkürler, Fenton. 'Kendini Orangutan Sanan Dik Kafalı Pilot Tutundu Jetin Kanadına Tek Koluyla.' Bu cümleyi hiçbirimiz unutmayız sanırım."

"Kesinlikle," dedi Buster sınıfın arka taraflarından, "bu kadar aptalca bir şeyi nasıl unutabiliriz ki!"

Bayan Rigby kaşlarını kaldırdı. "Peki öyleyse Buster, dönem isimlerini hatırlamamız için daha iyi bir ipucu cümlen varsa söyle."

"Tabii." dedi Buster kıs kıs gülerek. Bir an durup tahtaya baktı. "Şuna ne dersiniz? 'Komik Olduklarını Sanan... Düdükler... Kendilerini Pek Tutamazlar... Jöle Kafalarıyla... Tedbirsizce Konuşurlar.' "

Bir kahkaha dalgası sınıfın içinde yayıldı. Fenton yüzünün kızardığını hissetti. Sandalyesine gömülürken, keşke ağzımı hiç açmasaydım, dedi içinden.

"Tamam, kesin!" diye sertçe çıkıştı Bayan Rigby bakışlarını sınıfta gezdirirken. Gülüşmeler kesildi. "Buster bu hareketin sana bir eksi kazandırdı!"

"Nasıl yani?" dedi Buster, içerlemiş bir ses tonuyla. "Yanlış bir şey yapmadım ki, Bayan Rigby. Siz bana bir soru sordunuz, ben de cevapladım. Bunun için neden eksi alıyorum?"

"Neden aldığını çok iyi biliyorsun!" dedi Bayan Rigby. "Yeni bir öğrenciye karşı böyle terbiyesizce davranmanız hepimiz için son derece olumsuz şeyler düşünülmesine yol açacak." Bakışlarını sınıfta gezdirdi. "Umarım Fenton Morgan'daki bütün öğrencilerin bu kadar kaba olduğunu düşünmez."

Fenton sandalyesine daha da gömüldü. Şu anda o sadece Bayan Rigby'nin konuyu kapatmasını umuyordu.

"Artık," dedi Bayan Rigby, "fazla vaktimiz kalmadı. Çarşamba günkü gelecek dersimizde, proje hakkında daha ayrıntılı olarak konuşuruz. Buster, çıkmadan önce seninle konuşmak istiyorum."

Herkes defterlerini kitaplarını toplamaya başladı. Fenton sınıfın kapısına doğru birkaç adım attı.

"Fenton!" dedi Bayan Rigby masasından başını kaldırarak. "Seninle de bir şey konuşmak istiyorum. Buster'la konuşmamız bitene kadar koridorda bekleyebilir misin?"

"Şey-- Peki!" dedi Fenton, sırt çantasını omzuna asıp koridora çıktı. Bayan Rigby kendisiyle ne hakkında konuşmak istiyordu acaba. Umarım başım derde girmemiştir, dedi içinden. Buster'ın yaptıkları için onu suçlayacak değildi herhalde, yoksa suçlar mıydı?

Öğrenciler sınıftan çıkıp koridordan çıkış kapısına doğru yürüyorlardı. Fenton saatine baktı. Üçü beş geçiyordu. Bayan Rigby onu çok oyalamazdı inşallah. Willy şu anda bile bisiklet parkında onu bekliyor olabilirdi. Hem bir an önce kazı alanına gidip ceratopsidle ve nasıl öldüğüyle ilgili yeni bir haber olup olmadığını öğrenmek istiyordu.

On dakika sonra sınıfın kapısı açıldı ve Buster asık bir suratla dışarı çıktı. Fenton'u gördüğünde kaşları iyice çatıldı.

"Şuna bakın kim buradaymış," dedi yanından geçerken alçak sesle, "öğretmenin gülü!"

Fenton koridordan çıkışa doğru yürüyen Buster'ın arkasından bakarken derin bir nefes aldı. Olacak şey miy-

di, daha okulun ilk gününde bir düşman edinmeyi başarmıştı. Willy'nin öğle tatilinde söyledikleri kulaklarında çınladı. *Buster Cregg kesinlikle düşmanın olmasını isteyeceğin biri değil.*

Fenton omzunu silkti. Belki de üzerinde fazla düşünmeye gerek yoktu, bir süre sonra Buster'la aralarında geçenler unutulur giderdi.

Sınıfa girdiğinde Bayan Rigby masasında oturuyordu.

"Aa, gel Fenton!" dedi başını kaldırıp gülümserken. "Beklediğin için teşekkürler. Sana bir şey sormak istiyordum. Acaba baban sınıfça Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanını ziyaret etmemize izin verir mi dersin?" dedi. "Bizim için çok faydalı olurdu; özellikle de yapacağımız Dinozor Projesi düşünülürse."

"Babam büyük bir ihtimalle bir sakıncası olmadığını söyleyecektir."

"Çok güzel," dedi Bayan Rigby, "sen bugün ona bu fikirden söz eder ve akşam onunla görüşmek üzere telefon edeceğimi iletir misin?"

"Tabii, Bayan Rigby. Söylerim." dedi Fenton, arkasını dönüp kapıya doğru yöneldi.

Fenton koridorda okulun çıkış kapısına doğru koşarken saatine baktı. Üçü yirmi geçiyordu-- Willy nerede kaldığını merak etmiş olmalıydı.

Ama dışarı çıktığında Willy'yi ortalıkta göremedi. Fenton'un mavi bisikleti park yerinde tek başına duru-

yordu. Fenton etrafına baktı, acaba Willy beklemekten vazgeçip eve mi gitmişti.

Bisikletini park yerinin çıkışına doğru sürerken arka lastiğinin tamamen inmiş olduğunu fark etti. Lastiği incelemek üzere diz çöktü.

Tam o sırada Willy bisikletiyle köşeden döndü.

"Hey, Fenton, nerelerdeydin?" dedi, toz kaldırıp durdu ve bisikletinden indi. "Seni biraz bekledim, gelmeyince belki yanlış anlayıp başka bir yerde bekliyorsundur diye aramaya gittim."

"Dersten sonra Bayan Rigby'yle konuşmak üzere kalmam gerekti." dedi Fenton. "Altıncı sınıfları Uyuyan Ayı'ya geziye götürmek istiyormuş da. Baksana, lastiğim patlamış galiba."

"Vay!" dedi Willy bisikletini çite dayarken. "Kesinlikle patlamış." O da lastiği incelemek üzere Fenton'un yanına diz çöktü. "Hey, bu da ne?" diye sordu lastiğe batmış parlak gri, küçük bir şeyi göstererek. "Bir raptiyeye benziyor."

"Raptiye mi?" dedi Fenton. "Orada ne işi var?"

"Ne bileyim!" dedi Willy. "Üstünden geçmişsin herhalde."

Fenton şöyle bir düşündü.

"Willy, beni burada birkaç dakika beklediğini söylemiştin, değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedi Willy, "sonra sen ortalıkta görünmeyince, binanın arka tarafına bakmaya gittim."

"Peki, burada beni beklediğin sırada, lastiğim patlak mıydı?" diye sordu Fenton.

Willy kaşlarını çatıp düşündü. "Sanmıyorum. Patlaktıysa da ben fark etmedim. Niye sordun? Sence seni aramaya gittiğim sırada birisi gelip bu raptiyeyi bisikletinin lastiğine mi sapladı?"

"Bunun pekâlâ mümkün olduğunu düşünmeye başlıyorum." dedi Fenton. Bir anlamda bunun abartılı olduğunu biliyordu –sonuçta bunun onun bisikleti olduğundan hiç kimse tam olarak emin olamazdı. Ama ne var ki park yerindeki tek bisiklet onunkiydi ve dersten sonra Bayan Rigby'le konuşmak için kalan da oydu.

"İyi ama kim böyle bir şey yapmak isteyebilir ki?" diye sordu Willy. "Hem neden?"

Fenton başını bilmiyorum anlamında salladı. Böyle bir şeyi kimin yapmış olabileceğini tahmin edebiliyordu, ama nedenini anlayamıyordu.

3

Fenton iki gündür kazı alanına gidememişti. Pazartesi günü o ve Willy bisikletini tamirciye götürmüşler, lastiğin tamiri bittiğinde Uyuyan Ayı Dağı'na gitmek için vakit çok geç olmuştu. Ertesi gün de yağmur yağmaya başlamış, fosilbilimciler çalışmayı erken bırakmak zorunda kalmışlardı.

Ama bugün Fenton Uyuyan Ayı Dağı'na gitmeye kararlıydı. Babası Pazar gününden beri bir sürü yeni kemik bulduklarını ve fosilbilimcilerin, buldukları dinozorun styracosaurus, yani acayip boynuzumsu bir yakalığı olan bir ceratopsid tipi olduğunu düşünmeye başladıklarını söylüyordu. Ama ekiptekilerin dinazorun nasıl öldüğü konusunda hâlâ bir fikirleri yoktu. Fenton bulunanları kendi gözüyle görmek için sabırsızlanıyordu.

Sonunda günün son dersi olan fen dersine girdiler.

"Derse başlamadan önce sizlere bir duyurum var." dedi Bayan Rigby. "Yarın sınıfça Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanını ziyaret edeceğiz. Fenton'un babası bize et-

rafi gezdirmekten ve orada neler yapıldığı konusunda bilgi vermekten zevk alacağını söyledi."

Sınıftan heyecanlı sesler yükseldi ve Fenton için için gururlandı. Sınıfın kazı alanını gezmesi eğlenceli olacaktı.

Sonraki yarım saat boyunca Bayan Rigby çocuklara dinozorlar hakkında biraz daha bilgi verdi; dinozorların, saurischialar ve ornithischialar olmak üzere başlıca iki takıma ayrıldığını ve bir ornithischia iskeletini bir saurischia iskeletinden ayırmanın en iyi yolunun kalça kemiklerine bakmak olduğunu söyledi. Ornithischiaların kalça kemikleri kuşlarınkine benziyordu; saurischialarınkalça kemikleriyse kertenkelelerinkine. Ayrıca ornithischiaların hepsi otoburdu, yani yalnızca bitki yiyiyorlardı; oysa saurischialar arasında hem otoburlar hem de etoburlar bulunuyordu. Son olarak, ornithischiaların hepsinin dişlerinin önünde gagaya benzer bir kemik vardı.

Fenton defterine gagaya benzer bir kemiğin resmini çizmeye koyuldu. Yaptığı karalama çok kısa bir sürede, diğer ceratopsidler gibi dinozorların ornithischia grubunun bir üyesi olan bir styracosaurusa dönüştü. Derken Fenton sabırsızlanarak dersin sonunu iple çekmeye başladı, bir an önce kazı alanına gidip yeni styracosaurus kemiklerini görmeye can atıyordu. Saatine baktı. Üçe on vardı, on dakika daha beklemek zorundaydı.

"Peki çocuklar," dedi Bayan Rigby, "üzerinde çalışabileceğiniz bazı temel bilgiler edindiniz, şimdi size Dinozor Projesi hakkında bir şeyler anlatayım. İkişerli ekiplere ayrılarak seçtiğiniz proje üzerinde çalışacaksınız; en iyi çalışmalar ödüllendirilecek. Hangi konu üzerinde çalışacağınız tümüyle size bağlı, ama o konuya ne kadar çok kafa yorar ve ne kadar ayrıntılı bir araştırma yaparsanız, siz ve ekip arkadaşınızın ödül kazanma şansı da o kadar yüksek olur."

Fenton ödül kazanan projelerden biri benimki olmalı, diye düşündü. Tek sorun kendisine ortak olarak kimi seçeceğiydi. Sınıfta göz gezdirdi. İyi bir ortak seçmek çok önemliydi. Eskiden New York'ta o ve Max, her zaman her şeyde ortak olacaklarına dair birbirlerine söz vermişlerdi. Belki Ray'den, şu kovboy şapkalı çocuktan ortağı olmasını isteyebilirdi. Anlaşabileceği birisine benziyordu. Bir de ikinci sırada oturan Peter vardı, matematik dersinde hemen hemen her soruyu ilk o cevaplıyordu. Bilimsel bir proje için iyi bir ortak olurdu.

Bayan Rigby "Şimdi, dersi bitirmeden önce ekipleri belirlemek istiyorum." diyerek kâğıt kalem çıkardı.

Ne demek istiyor acaba, diye düşündü Fenton. Kendi ortağımızı kendimiz seçmeyecek miyiz? Eski okulunda ortaklarını her zaman kendileri seçerdi.

Bayan Rigby grupları belirlemeye başladığında Fenton, öğretmenin yan yana oturan çocukları eşleştirdiğini

fark etti. Bu durumda ortağı Ray olacak gibi görünüyordu. Ama yanılmıştı.

"Maggie Karr ve Fenton Rumplemayer." dedi öğretmen önündeki kâğıda not alarak.

Fenton sağ tarafındaki kızıl saçlı kıza baktı, kız Fenton'a şöyle bir bakıp gülümsedikten sonra, dikkatini tekrar öğretmene yöneltti. Fenton biraz hayal kırıklığına uğradığını itiraf etmeliydi. Şimdiye kadar hiç kızlarla birlikte çalışmamıştı. Bir şekilde, işlerin kızlarla erkek çocuklarla olduğu kadar iyi gitmeyeceğini düşünüyordu. Ayrıca, dinozorlarla ilgilenenler genellikle erkek çocukları olmaz mıydı? Hem peki, bu kız, Dinozor Projesini Fenton kadar önemsemezse ne olacaktı?

Eh, sonuçta ortağımın kim olduğu pek de önemli değil, kendi başıma da iyi bir proje geliştirebilirim, diye düşündü. Zaten kendimi bildim bileli dinozorlarla iç içeyim. Tek yapmam gereken, gerçekten müthiş bir fikir bulmak.

"Peki çocuklar!" dedi Bayan Rigby grupları belirleme işini bitirdikten sonra. "Bugünlük bu kadar. Şimdi, grupların en kısa sürede projeleri üzerinde çalışmaya başlamaları yerinde olur. Unutmayın projelerinizi hazırlamak için iki haftalık bir süreniz var. Yarınki derste görüşmek üzere."

Sonunda Uyuyan Ayı Dağı'na gitme zamanı geldi, diye düşündü. Kitaplarını alelacele çantasına tıkıştırırken, Maggie ona doğru dönerek, "Projemiz hakkında konuşmak üzere buluşmamız gerekiyor sanırım." dedi.

Fenton kafasını kaldırdı.

"Aa, evet elbette!" dedi. "Belki yarın veya daha sonra, tamam mı?"

Maggie kaşlarını kaldırıp omzunu silkti.

"İyi!" dedi, sırtını dönüp çantasına kitaplarını yerleştirmeye başladı.

Aman ne iyi, diye düşündü Fenton. Şimdi de, bu kızı kızdırdım. Öyle görünüyordu ki yeni okulunda yaptığı tek şey, düşman edinmekti. İyi ama kızın da biraz anlayışlı olması gerekirdi. Şu an, hiçbir şeyin kazı alanına gitmesini engellemesine izin veremezdi. Hem proje üzerinde düşünüp iyi bir fikir geliştirmek için bir iki güne ihtiyacı vardı.

Yarım saat kadar sonra, Fenton ve Willy kazı alanına gitmiş, yeni kemiklere bakıyorlardı.

"Gördüğünüz gibi, kafatasına ait birkaç yeni parça ve arka bacaklardan birine ait bir iki kemik parçasının yanı sıra başka boynuzumsu parçalar da bulduk." şeklinde bir açıklama yaptı Fenton'un babası, kazı alanının yanında toprağın üzerinde duran fosilleri göstererek.

Fenton, kendisinin ve Charlie'nin bulduğu iki parçanın da aralarında olduğu çeşitli büyüklüklerdeki boynuzumsu parçalara baktı. Kazı ekibinin dinozorun niçin bir styracosaurus olduğu sonucuna vardığı belliydi. Styracosaurusların, kafalarının arkasındaki yakalıklarında, sırta doğru gittikçe boyları uzayan bir sıra boynuzumsu çıkıntı olurdu.

Fenton "Ama nasıl öldüğü konusunda hâlâ bir fikriniz yok, değil mi?" diye sordu.

"Evet öyle," dedi babası, "şu ana kadar elimizdeki en büyük ipucu, fosilin etrafındaki kayanın bir kumtaşı olması, bu ise, buranın bir zamanlar bir nehir yatağı olabileceği anlamına geliyor."

"Nehir mi? O halde bu dinozor boğulmuş mu?" diye sordu Willy.

"Belki de." diye cevapladı, yanlarındaki kayanın üzerinde çalışmakta olan Charlie. "Ama emin olamayız. Dinozor bir şekilde öldükten sonra nehre düşmüş olabilir."

"Ne olduğunu hiçbir zaman öğrenemeyebiliriz." diye ekledi Fenton'un babası.

"Yine de bir ipucu bulma umudumuz var. Bu kayayı kazmaya devam edeceğimize göre."

Bu sırada, kaya üzerinde çalışmakta olan Lily Martin, "Şansımız yaver giderse, tümüyle eksiksiz bir fosil ortaya çıkarabiliriz." diyerek konuşmaya katıldı.

"Bu New York'taki müze için mükemmel bir haber olurdu," dedi Fenton'un babası, "koleksiyonlarında hiç styracosaurus yok."

"Doğru ya, yoktu!" dedi Fenton müzeyi gözünün önüne getirerek. Müzedeki tek styracosaurus, gerçek bir styracosaurusun üçte biri büyüklüğündeki bir modeldi. Fenton bu modeli kullanarak pek çok çizim yapmıştı. Derken eksiksiz bir iskelet görebilme şansı olduğu dü-

şüncesiyle heyecanlandı. "Peki Willy ve ben de kazıda size yardım edebilir miyiz?"

"Elbette!" diye cevap verdi Charlie, çalışmakta olduğu yerden. "Aletlerinizi alıp işe koyulun."

"Mükemmel!" dedi Willy.

Sonraki birkaç saat boyunca Fenton ve Willy, kayanın birer köşesi üzerinde çalışmaya başladılar; önce büyük aletlerle, sonra da küçük kazma ve fırçalarla kazdılar. Zaman su gibi akıp geçiyordu. Fenton ilginç şekilli bir fosil parçası bulmuştu. Bir ucu sivri bir parçaydı, bu yüzden Fenton'un ilk tahmini, bunun başka bir boynuzumsu parça olduğuydu; ama kazmayı sürdürdükçe fosilin kalın kısmının boynuzlarınkiler gibi düz ve konik olmadığını ve fosilin uca doğru gittikçe eğrilip inceldiğini gördü. Kazmayı sürdürdükçe merakı arttı.

"Hadi bakalım, bugünlük bu kadar yeter!" dedi Charlie, ayağa kalkıp eliyle pantolonunun üstündeki tozu silkerken.

"İyi fikir." dedi Fenton'un babası.

"Şey-- baba," dedi Fenton, "bu parça üzerinde biraz daha çalışamaz mıyım?"

"Gerçekten gidiyor muyuz?" dedi Willy, "Ben de daha yeni yeni bir şeyler buluyordum."

"Kusura bakmayın, ama gitmemiz gerekiyor. Tamirci kapanmadan gidip kamyonet için bir parça almak zorundayım." dedi Fenton'un babası.

"Peki evde buluşsak olmaz mı?" dedi Fenton. "Bu parça üzerinde birazcık daha çalışmak istiyorum. Biz Willy'yle bisikletle döneriz."

"Peki öyle olsun," dedi Bay Rumplemayer, "ama çok geçe kalmayın. Hava kararmadan evde olun. Ayrıca işiniz bitince aletleri karavana koymayı da unutmayın."

"Hiç merak etme, baba." dedi Fenton.

"Teşekkürler, Bay Rumplemayer." dedi Willy.

On dakika sonra fosilbilimciler gitmişti. Fenton ve Willy kazı alanında tek başlarına kaldılar.

"Willy, bana yardım etmeye ne dersin?" diye sordu Fenton.

"Üzerinde çalıştığın fosili temizlemene mi? Elbette." dedi Willy. "Zaten burada pek bir şey bulamadım."

"Ama ben burada çok ilginç bir şey bulduğuma eminim." diyerek karşılık verdi Fenton. Çömelip birazı ortaya çıkmış olan fosili Willy'ye gösterdi.

"Vay!" dedi Willy. "Sence ne bu?"

"Bilmiyorum." dedi Fenton. "Ama öğrenmenin tek bir yolu var." Biraz önce kullanmakta olduğu küçük aleti eline aldı. "Haydi."

Fenton ve Willy çalışmaya koyuldular; fosil ortaya çıktıkça Fenton'un merakı da artıyordu. Uca doğru sivrilip eğriliyordu; sivri ucuna yapışık olan küçük, sert bir parça dışında yüzeyi de çok düzgündü.

Üzerindeki toprak parçalarını temizledikçe Fenton buldukları şeyin ne olabileceğini anladı; gözlerine inana-

mıyordu. Fosil sonunda tümüyle ortaya çıkmıştı. Artık kesinlikle emindi.

"Vay canına!" dedi Fenton alçak sesle. Kanca biçimindeki fosili dikkatlice eline alarak havaya kaldırdı.

"Nedir bu?" diye sordu Willy.

"Sanırım bu bir tırnak." diyerek Willy'nin sorusunu cevapladı Fenton.

"Tırnak mı?" diye sordu Willy. "Dinozorun mu?"

"Şey-- bir dinozora ait, evet." dedi Fenton. "Ama burada fosillerini bulduğumuz dinozorun değil. Styracosaurusların bu şekilde tırnakları yoktur." Tekrar fosile baktı. "Hayır, bu tırnak kesinlikle yırtıcı bir hayvana ait."

"Yırtıcı bir hayvana mı? Yani o hayvanın et mi yediğini söylemek istiyorsun?" dedi Willy.

"Kesinlikle." dedi Fenton. "Aslında, bunun dromaeosaurid ailesinden bir velociraptora veya bir deinonychusa ait olduğuna eminim."

Fenton bulduğu tırnağı incelemeyi sürdürdü. Dromaeosauridlerin kendilerine has özelliklerinden biri, yani hemen ayırt edilmelerini sağlayan şeylerden biri, arka ayaklarının ikinci parmağında bulunan büyük, kıvrık tırnaklarıydı. Bu tırnakları avlanırken kullandıkları sanılıyordu.

Peki ama, tırnağın uç kısmındaki bu küçük sert topak da neyin nesiydi? Belki bir taş parçasıydı. Fenton bir kürdanla topağı kazımaya çalıştı ama başarılı olamadı. Anlaşılan tırnağın üstüne iyice yapışmıştı.

Willy "Yani, burada farklı türden bir dinozor daha mı var diyorsun?" diye sordu.

"Öyle görünüyor." dedi Fenton. "Anlayamadığım şey, bu iki dinozorun nasıl olup da aynı yere gömülü olduğu. Dromaeosaurid styracosaurusa saldırdı ve onu öldürdü diyelim, peki o zaman dromaeosaurid niye öldü? Bu duruma bir anlam veremedim."

"Ama bir şekilde olmuş işte... Baban ve ötekiler, başka bir dinozora ait bir fosil bulduğunu öğrendiklerinde gerçekten de çok şaşıracaklar." dedi Willy.

"Evet." dedi Fenton sırıtarak.

"Hey," dedi Willy gökyüzüne bakıp, "artık gitsek iyi olur. Hava kararmadan dağdan ineceğimize söz vermiştik."

"Doğru." dedi Fenton. "Birkaç dakika sonra yola çıkarız. Önce şu aletleri yerlerine koyayım."

Kendinin ve Willy'nin kullandığı aletleri toparladı ve karavana yöneldi; tırnak hâlâ elindeydi. Belki onu eve götürüp babasına hemen gösterse iyi olurdu. Ama hayır, kazı alanının yakınlarında bir yere, tüm fosilbilimcilerin sabah kolaylıkla görebilecekleri bir yere bırakması büyük bir olasılıkla daha iyi olurdu.

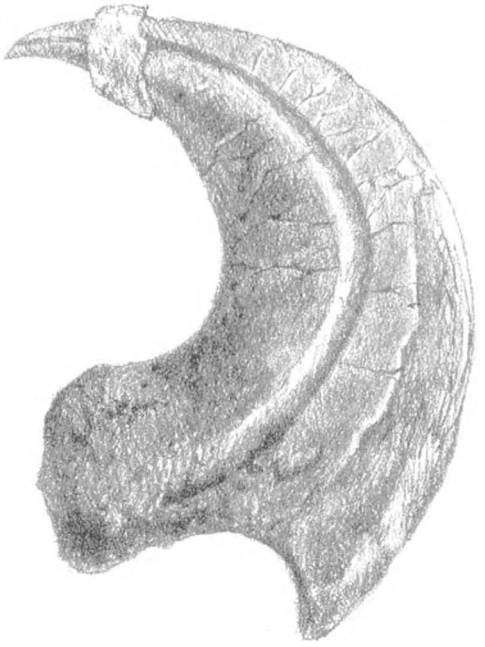
Fenton karavana girince etrafına şöyle bir baktı. Tırnağı çalışma masasının üstüne bırakabilirdi. Böylece yarın sabah kolayca fark edilirdi. O sırada aklına bir fikir geldi; keşfini kendisinin göstermesi çok daha keyifli olmaz mıydı? Belki şimdilik tırnağı bir yerlere saklasa daha

iyi ederdi. Böylece ertesi gün okuldan sonra buraya gelip keşfini herkese gösterebilirdi.

Fenton cebinden mavi bandanasını çıkarıp bulduğu fosili dikkatlice sardı. Etrafına bakındı. Tek sorun bunu nereye saklayacağıydı.

Derken raftaki parlak sarı kutular gözüne çarptı. Mükemmel... Fosili sarı kutulardan birinin içine saklayacak ve ertesi gün geldiğinde oradan alacaktı.

Bulduğu şeyi gördüklerinde ekiptekilerin yüzlerinin alacağı ifadeyi görmek için sabırsızlanıyordu.

4

Ertesi gün Bayan Rigby'nin altıncı sınıf öğrencileri, Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanında kısmen ortaya çıkmış kemiklerin önünde dikiliyorlardı. Charlie çömelmiş, küçük bir kazmayla kazı yapıyordu, o sırada Bay Rumplemayer da sınıfa yapmakta oldukları işi anlatıyordu.

"Kazmakta olduğumuz bu kaya bir kumtaşı," dedi Fenton'un babası, "ve bu da, bir zamanlar bu bölgenin bir nehir yatağı olduğunu düşünmemize yol açıyor."

"Madem öyle, nehir şimdi nerede?" diye sordu genellikle sınıfın ön sıralarında oturan Lisa adlı kız.

"Artık burada değil." dedi Bay Rumplemayer. "Bu dinozorlar öldüğünden beri bu bölge milyonlarca yıl içinde hayli değişmiş."

"Evet." dedi Fenton. "O zamanlar Uyuyan Ayı Dağı bile yoktu."

Charlie işinden başını kaldırarak, "Büyük bir ihtimalle tam şu an durduğunuz yerde bir zamanlar bir nehir akıyordu." dedi.

"İmdat! İmdat! Boğuluyorum." diye bağırdı Buster. Birkaç öğrenci gülüştü.

Bayan Rigby "Dalga geçmeyi kes, Buster." dedi. "Bay Rumplemayer, burada bir nehir vardıysa, bulduğunuz dinozor kemiklerinin nasıl olup da nehrin dibine gömüldüğü konusunda bir fikriniz var mı?"

"Bir hayvanın nehir kıyısında ölmesi ve nehir yükseldiğinde suya batması pek de alışılmadık bir durum değil." dedi Fenton'un babası. "Ama bu durumda dinozorun öldükten sonra mı yoksa önce mi nehre düştüğünü söylemek bizim için imkânsız."

"Yani ölmesine su neden olmuş da olabilir." dedi Franklin.

"Olabilir." dedi Fenton'un babası.

Nasıl öldüyse öldü ama o sırada yalnız değildi, diye geçirdi içinden Fenton gülümseyerek. Karavandaki sarı kutunun içine sakladığı dromaeosaurid tırnağı gözünün önüne geldi. Bu son ipucunu akşamüstü babasına ve ekiptekilere göstermek için sabırsızlanıyordu.

"Ne çeşit bir dinozor bu?" diye sordu Peter.

"Şu ana kadar bulduğumuz kemikler bunun bir styracosaurus olduğunu gösteriyor." dedi Fenton'un babası.

"Styra-- ne?" diye sordu Ray.

"Styracosaurus." dedi bir kez daha Bay Rumplemayer, bu sefer tane tane.

Fenton "Dinozorların Ceratopsidae ailesindendir." diyerek babasının sözünü tamamladı.

"Boynuzlu dinozorlar, değil mi?" dediği duyuldu bir kızın, "Triceratopslar mesela?"

Fenton konuşanın kim olduğuna bakmak üzere döndü. Maggie Karr'dı.

"Evet." dedi Fenton hayretler içinde, Maggie'nin bunu bilmesinden etkilenmişti.

"Hey, buraya bakın." diye bağırdı Buster, Charlie'nin çalışmakta olduğu yerde toprağın üzerinde duran bir dişçi aletini eline alarak. Aleti boynuz gibi alnına yapıştırdı, "Ben bir triceratopsum, savulun!" Boğayı andırır bir hareketle ayağının biriyle yeri eşeledi. Jason'a doğru saldırıyormuş gibi yapınca Jason bir çığlık atıp kenara kaçtı. Matt ve Jen kahkahalara boğuldular.

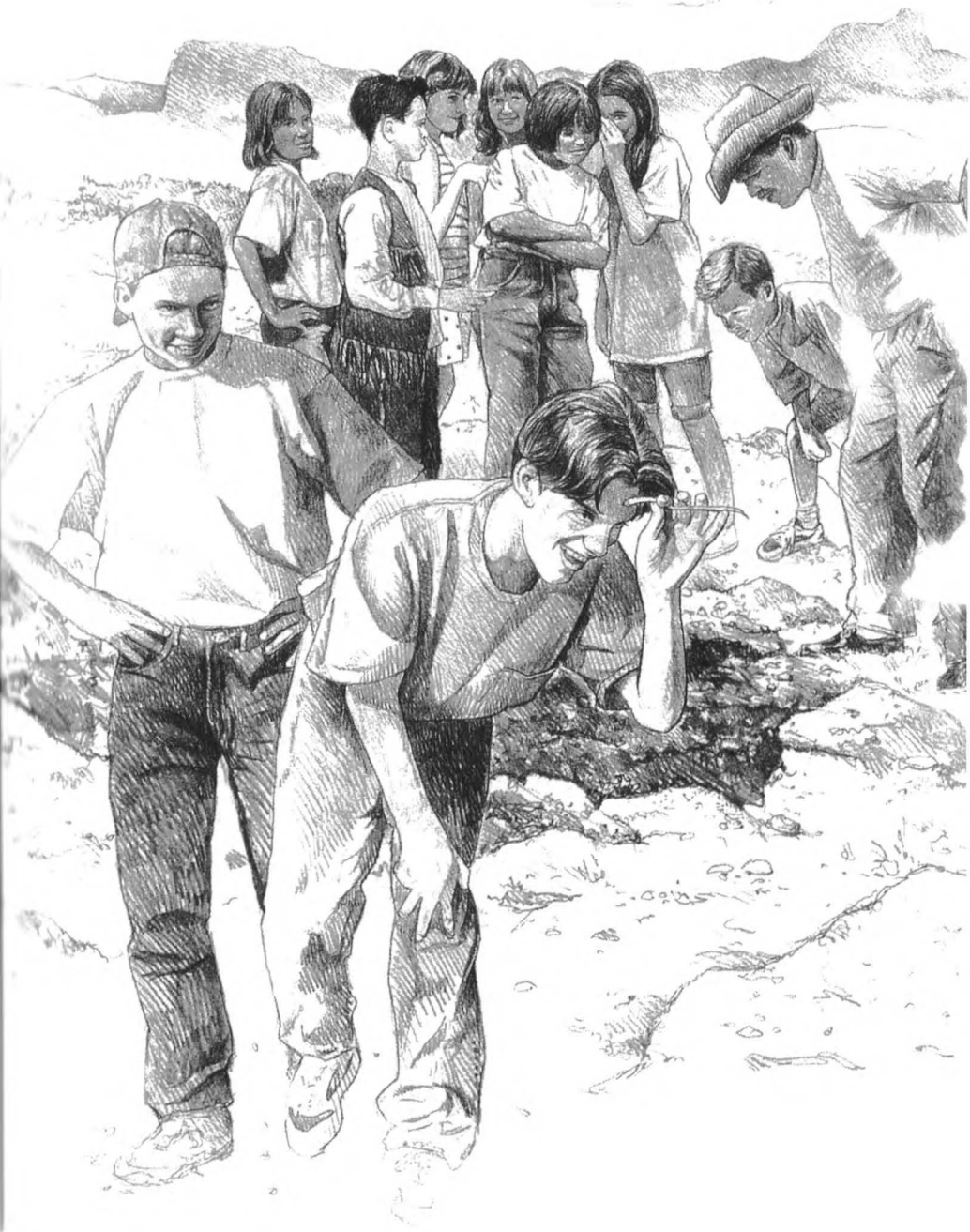
Fenton "Şey, aslında--" diye söze başladı.

"Buster Cregg, kimsenin canı yanmadan o aleti derhal aldığın yere koy." diye çıkıştı Bayan Rigby. "Bir eksi daha aldın, delikanlı. Yerinde olsam bundan böyle hareketlerime çok dikkat ederdim. Tabii, öğleden sonranı cezalı geçirmek istemiyorsan."

Buster elindeki aleti kayanın üstüne atıverdi.

Ne gıcık bir çocuk, diye düşündü Fenton.

Bay Rumplemayer boğazını temizledi.

"Belki karavana gidip, Profesör Martin'in üzerinde çalıştığı şeye bir göz atsak iyi olur." dedi.

Charlie ayağa kalkarak "İyi fikir." dedi. "Sizi oraya götüreyim, biraz yürümek bacaklarıma iyi gelecek." Şapkasını çıkarıp alnında biriken teri sildi. "Orada biraz maden suyumuz da olacak. Benden başka soğuk bir şeyler içmek isteyen var mı?"

Öğrencilerden koro şeklinde bir evet cevabı aldı. Grup karavana doğru yürümeye başladı; Bayan Rigby yolda Bay Rumplemayer'a bulunan fosil hakkında birkaç soru daha sordu. Karavanın yanına vardıklarında Charlie içeri girip, elinde büyük, mavi, plastik bir soğutucuyla geri döndü.

Karavan aynı anda hepsinin sığabileceği kadar büyük değildi; bunun için Bayan Rigby öğrencileri üç gruba ayırdı. Charlie dışarıda sıralarını bekleyen çocuklara soğuk maden suyu dağıtırken Fenton ve babası ilk grupla içeri girdiler.

Lily Martin karavanın ortasındaki masaya oturmuş bazı çizimler yapıyordu. Önünde, masanın üstünde çeşitli kemik parçaları duruyordu. Fenton evvelki gün kazı alanında gördüğü boynuzumsu parçaların ve kafatası parçalarının da bunların arasında olduğunu fark etti.

"Herkese merhaba!" dedi Profesör Martin önündeki işten başını kaldırıp masanın etrafına doluşan öğrencilere bakarak.

"Profesör Martin, kafatasına ait bu fosil parçalarının kayıtlarını tutmak için onları ölçüp çizimlerini yapıyor." diyerek konuyu açıkladı Bay Rumplemayer.

"Bazı parçalar hâlâ eksik." dedi Profesör Martin. İki kemik parçasını yan yana getirip birleştirdi. Tek bir yerdeki küçük, üçgenimsi bir boşluk dışında iki parça kusursuz bir şekilde birbirine uyuyordu. "Örneğin, dinozorun sol gözünün altında bir yere düşen şu parçayı bulamadık. Birleştirme işlemi bittiğinde styracosaurus kafatası buna benzeyecek." diyerek masanın üzerinde duran çizimi gösterdi.

"Şu sivri uçlu şeyler ne işe yarıyor?" diye sordu Peter.

"Silah olarak mı kullanıyorlardı?" diye sordu başka bir çocuk.

Profesör Martin, "Kafanın arkasındaki yakalığın uç kısımlarında yer alan bu boynuzumsu çıkıntıların büyük bir olasılıkla sadece görsel bir etkileri vardı." diye soruyu cevapladı. "Rakip styracosaurusları korkutmaya veya karşı cinsin ilgisini çekmeye yarıyorlardı."

"Yani başka dinozorlara saldırıp onları öldürmek için kullanmıyorlar mıydı?" dedi Ray.

Fenton, "Büyük bir olasılıkla hayır." diyerek Ray'in sorusunu cevapladı.

Maggie, "Ceratopsidlerin hepsi de otoburdu, yani vejetaryandı." diyerek araya girdi. "Saldırıya uğramadıkça dövüşmeleri için bir neden yoktu."

Fenton kıza bakmak üzere başını çevirdi. Duydukları onu bir kez daha hayrete düşürmüştü. Etkilendiğini itiraf etmeliydi. Merakla Maggie'ye baktı, ama o gözlerini masanın üzerindeki çizimden ayırmıyordu.

"Şimdi," dedi Fenton'un babası, "çıkıp sonraki gruplara da görme şansı versek iyi olur sanırım. Teşekkürler Profesör Martin."

Tek sıra halinde dışarı çıkıp Charlie'nin kendilerine ikram ettiği soğuk maden sularını aldılar. Önce Bayan Rigby'nin, sonra da Charlie'nin kalan iki grupla birlikte içeriyi gezmesini beklediler. Güneş ortalığı kavuruyordu; çocuklardan bazıları güneşin altında beklememek için arka tarafa geçip karavanın gölgesine sığındılar.

Fenton gölgede karavana sırtını yaslayıp maden suyunu içti. Hemen oradaki bir kayanın üstüne oturmuş maden suyunu yudumlayan Maggie'ye baktı ve onun ceratopsidler hakkında bu kadar çok şeyi nasıl bilebildiğini düşündü. Belki de hemen şimdi yanına gidip onunla konuşsa iyi olurdu. Zaten Dinozor Projesi için birlikte ne yapacaklarını planlamaları gerekmiyor muydu? Başlangıçta projenin başında kendisinin olması gerektiğini düşünmüştü Fenton. Ama şimdi bundan pek emin değildi.

Tam o sırada ağzında bir sakızla Buster karavanın köşesinden döndü, yürürken elindeki taşı havaya atıp tutuyordu. Matt Lewis, Buster'ın bir iki adım gerisinden yürüyordu. Buster aniden arkasına dönüp elindeki taşı Matt'e doğru fırlattı.

"Hızlı düşün, Matt!" dedi, yüzündeki o alışıldık sevimsiz sırıtışla.

Ama çok geçti. Matt olup bitenin farkına vardığında taş parçası omzuna çarpıp yere düşmüştü bile.

"Ah!" diye bağırdı Matt, taşın çarptığı noktayı ovalayarak, "Buster canımı yaktın."

Buster kafasını iki yana sallayarak güldü.

"Matt," dedi, "verdiğim öğüdü unutma ve asla beysbol oynamaya kalkma. Reflekslerin tıpkı--" etrafına bakındı ve gülerek "tıpkı büyük, aptal bir brontosaurusunkiler gibi." dedi.

Matt tek söz etmeden başını önüne eğdi.

Ne gıcık bir çocuk bu Buster, diye düşündü Fenton bir kez daha. Aynı anda hem sözde arkadaşının hem de nesli tükenmiş bir hayvanın onurunu kırabiliyordu.

Fenton öfkeyle elindeki boş maden suyu tenekesini buruşturdu. Buster'ın can sıkıcı lafları onu giderek daha fazla rahatsız ediyordu. Birinin çıkıp bu çocuğa haddini bildirmesi gerek, diye düşündü Fenton. Şöyle önüne dikilip--

O sırada Maggie'nin oturduğu kayadan kalktığını gördü.

Maggie gözlerini Buster'a dikerek "Apatosaurus!" dedi.

"Ne dedin anlamadım." dedi Buster kaşlarını kaldırarak. "Benimle mi konuşuyorsun Maggie Karr?"

"Evet seninle konuşuyorum." dedi Maggie, ellerini beline koyarak. "'Apatosaurus' dedim."

Buster dik dik Maggie'ye baktı.

Maggie "Az önce kastettiğin dinozor brontosaurus değil, apatosaurus." diye konuşmasına devam etti. "Ayrıca öğren diye söylüyorum, apatosaurus ve diğer sauropodlar hayatta kalma konusunda çok başarılılardı, dolayısıyla kesinlikle aptal olamazlar. Bana sorarsan Buster, asıl aptallık senin yaptığın gibi birisine taş fırlatmaktır."

Fenton adeta büyülenmişti. Yalnızca Maggie'nin ceratopsidler ve şimdi de sauropodlar hakkında bilgi sahibi olduğunu görmesi değil, ortaya çıkıp da Buster'a haddini bildiren tek kişi olması da onu çok etkilemişti.

Buster o kadar etkilenmişe benzemiyordu. "Sana soran oldu mu, Geveze!" diye tısladı Maggie'nin üzerine doğru yürürken. "Neden çeneni kapamıyorsun?"

Fenton ne yapabileceğini düşünerek etrafına bakındı.

Neyse ki tam o sırada Bayan Rigby karavanın arkasından göründü. Buster Bayan Rigby'yi görünce geriledi, ama Maggie'ye son kez ters ters bakmayı ihmal etmedi.

"Gitme zamanı geldi." dedi Bayan Rigby. "Tek sıra halinde otobüse binmeye başlayın. Ben de Bay Rumplemayer'a ve ötekilere teşekkür edip hemen geliyorum."

Fenton karavanın etrafını dolandı, gördüklerinin etkisinden hâlâ kurtulamamıştı. Maggie korkusuzca Buster'a diklenmişti. Sınıf sıraya girerken Fenton babasına ve ötekilere el salladı. Maggie'nin arkasında sıraya girdi. Öğrenciler sırayı bozmadan okul otobüsüne binerken Fenton kıza söylecek bir şeyler bulmaya çalıştı.

Maggie'nin arkasından otobüse binen Fenton üçüncü sırada bir tartışma yaşandığını fark etti.

Peter otobüsün koridorunda ayakta duruyor, kollarını göğsünde kavuşturup oturmuş olan Buster'a yalvarıyordu.

"Sırt çantanı oradan alıver lütfen." diyordu Peter yalvaran bir ses tonuyla, Buster'ın yanında cam kenarındaki koltukta duran, üzerinde büyük mor bir leke olan parlak sarı okul çantasını göstererek.

"Hayır, olmaz!" dedi Buster. "Sanırım kendine başka bir yer bulman gerekiyor. Hem arkada bir sürü boş koltuk var."

"Lütfen, Buster!" dedi Peter bir kez daha. Sesini alçaltı. "Otobüsün arka tarafında oturunca midem bulanıyor."

"İğrenç!" dedi Buster bağıra bağıra. "Eğer seni araba tutuyorsa, yanıma kesinlikle oturamazsın, Peter. Yoksa sana Kusmukçu mu demeliyim?"

Yan taraftaki birkaç çocuk kıkırdadı. Fenton Peter'ın yüzünün kızardığını gördü.

Buster'ın sırasında koridorun öbür tarafında oturan Lisa, "Gel, Peter." dedi. "Benim yerime otur, ben arka tarafa geçerim."

"Sağ ol." dedi Peter, rahatlamış görünüyordu.

"Yüzünü benden tarafa çevirme sakın, Kusmukçu!" dedi Buster.

Fenton koridorda Maggie'nin arkasından ilerlerken alçak sesle, "Ne gıcık çocuk!" dedi.

Maggie omzunun üzerinden Fenton'a baktı.

Arka tarafta cam kenarına geçerken, "Su katılmamış bir aptal!" diyerek onayladı.

Fenton Maggie'nin yanına oturdu.

"Beni asıl sinirlendiren her seferinde paçayı sıyırması," diye konuşmayı sürdürdü Maggie, "kendini o kadar büyük ve kusursuz görüyor ki... Ama aslında sersemin teki. Kimse korkudan ona karşı gelemiyor."

"Karavanın yanında pek korkuyor gibi görünmüyordun." dedi Fenton.

Maggie omzunu silkti.

"Sinirlenmiştim." dedi. "Sinirlendiğim zaman bazen kendimi tutamayıp ağzıma geleni söylerim."

Bayan Rigby gelince otobüs sarsılarak yola çıktı.

"Hey," dedi Fenton, "aklıma gelmişken dinozorlar hakkında onca şeyi nereden öğrendin?"

"Hangi onca şey?" diye sordu Maggie.

"İşte canım, ceratopsidler ve apatosauruslar hakkında söylediklerini diyorum."

"Ha onlar mı?" dedi Maggie. "Çok okurum da."

"Dinozorlar hakkında mı?"

Maggie "Her şey hakkında." dedi. "Okumaya bayılırım."

"Baksana," dedi Fenton, "bir ara buluşup, yapacağımız proje üzerine konuşmalıyız."

Maggie ona baktı.

"Peki, olur." dedi. "Okuldan sonraya ne dersin?"

Fenton bir an duraksadı. Okuldan sonra bisikletine atlayıp tırnağı babasına göstermek için kazı alanına geri dönmeyi planlamıştı, ama Maggie'yi bir kere daha geri çevirmek istemiyordu. Ayrıca, projede Maggie'yle birlikte çalışma düşüncesi kendisine çekici gelmeye başlamıştı. Hem belki Maggie'yle ayrıldıktan sonra kazı alanına gidecek zamanı kalırdı.

"Tamam!" dedi Fenton.

Tam o sırada otobüsün ön tarafından Bayan Rigby'nin bağırdığı duyuldu. "Buster Cregg, bir eksi daha aldın. O sakızı ağzından derhal çıkar!"

"Ne demek istiyorsunuz, Bayan Rigby?" dedi Buster haksız yere suçlandığına içerler bir edayla. "Şu anda okulda değiliz ki!"

"Kurallar okul gezilerini de kapsar." dedi Bayan Rigby. "Sakız çiğnemek yasaktır."

"Ama bu haksızlık!" dedi Buster sızlanarak.

"Buster bir eksi daha alırsan öğleden sonranı okulda geçirirsin." dedi öğretmen.

"Peki, peki." diye homurdandı Buster, ayağa kalkıp çiğnediği sakızı camdan dışarı fırlattı.

Maggie dönüp Fenton'a baktı.

"Gıcık çocuk!" dedi, başıyla ön tarafı işaret ederek.

"Su katılmamış bir aptal!" diye onayladı Fenton sırıtarak, otobüs dağdan aşağı doğru iniyordu.

5

Aynı gün okuldan sonra Fenton ve Maggie okul bahçesinin köşesindeki park yerine yöneldiler. Willy de orada bekliyordu.

"Merhaba!" dedi Fenton, bisikletine uzanırken. "Willy, bu--"

"Merhaba, Willy! N'aber?" dedi Maggie, bisikletini park yerinden çıkarırken.

"Merhaba, Maggie!" diye karşılık verdi Willy.

"Hey siz tanışıyor muydunuz?" diye sordu Fenton şaşkınlık içinde.

Willy güldü. "Elbette. Morgan'da oturan çocukların çoğu birbirlerini uzaktan da olsa tanırlar, Fenton. Ayrıca, Maggie bizim o tarafta oturuyor."

"Öyle mi?" dedi Fenton. "Maggie ve ben Dinozor Projesi için ne yapacağımızı konuşacağız."

"Ya!" dedi Willy, bir bacağını bisikletinin öbür tarafına attı. "Keşke beşinci sınıflar için de bir fen projesi

yapsalar. Hey belki projenizde size yardım edebilirim, ne dersiniz?"

"Harika!" dedi Maggie, bisikletine binerken.

"Gelin bize gidelim." dedi Fenton, bisikletlerinin üstünde okul bahçesinden çıkarlarken. "Dinozorlar hakkında, ihtiyaç duyarsak kullanabileceğimiz sürüyle kitabım var."

Willy, "Fenton'un dev bir dinozor kütüphanesi var." diyerek Fenton'un söylediklerini onayladı.

"Olur, iyi bir fikir gibi görünüyor." dedi Maggie.

"Ama önce eve uğrayıp atıma bakmam lazım."

Fenton'un gözleri şaşkınlıkla açıldı. "Atın mı var?"

"Elbette," dedi Maggie gülerek, "ailem at yetiştirir."

Fenton o an hatırladı; anayoldan evlerine doğru ayrılan toprak yola gelmeden büyük bir at çiftliği vardı. Willy oranın Karr Çiftliği olduğunu söylemişti. Maggie'nin soyadı da Karr'dı zaten, değil mi?

"İsterseniz siz de gelebilirsiniz." dedi Maggie.

"Olur." dedi Fenton. Daha önce hiç at çiftliği görmemişti. O sırada babasının sabah söylediği bir şeyi hatırladı. "Ama benim önce Morgan Market'e uğrayıp bir iki şey almam gerek."

"Markete mi? Niye?" diye sordu Maggie. "Ne tür şeyler?"

"Akşam yemeği için bir iki şey işte." dedi Fenton. Elini tişörtünün cebine soktu. "Babam sabah bir liste vermişti."

"Alışverişi sen mi yapıyorsun?" diye sordu Maggie, yüzünde kulaklarına inanamayan bir ifadeyle kaşlarını kaldırarak.

Fenton yüzünün kızardığını hissetti. "Şey, evet, bazen. Yani annem bir süreliğine yurtdışına gitti de, babamla ben evde yalnızız. Yemek, alışveriş ve benzeri işlerde birbirimize yardım etmeye çalışıyoruz." Birdenbire bu durumdan utandı. Belki de, evin alışverişini yaptığını öğrenince Maggie kendisinin garip biri olduğunu düşünecekti.

"Ne çılgınca!" dedi Maggie. "Ablamla benim mutfağa adım atmamıza bile izin verilmez. Buzdolabının kapısını açacak olsam aşçımız Dina hemen ne istediğimi sorar."

"Aşçınız mı var?" diye sordu Fenton.

"Evet." dedi Maggie. "Çiftlik o kadar büyük ki, yanımızda pek çok insan çalışıyor. Bazen orada benim için her şeyi yapan biri var gibi geliyor bana. Biber'le ilgili olarak hoşuma giden şeylerden biri de, onun, sorumluluğu tümüyle bana ait olan tek şey olması."

Fenton Maggie'nin söylediklerini düşündü. Bir bakıma, etrafında sana her şeyde yardım eden birçok insan olması mükemmel olmalıydı. Eğer bir aşçıları olsaydı kesinlikle işleri kolaylaşırdı. Ama öte yandan, kendisi ve babası birlikte akşam yemeğini hazırlamayı başardıklarında için için gururlanmıyor değildi.

"Sanırım sen eve uğrarken biz Willy'yle Morgan Market'e gitsek iyi olur." dedi Fenton Maggie'ye. "Daha sonra bizim evde buluşuruz."

"Fentonlarınki bizim evin yanındaki beyaz ev." diye tarif etti Willy.

"Tamam." dedi Maggie bisikletiyle uzaklaşırken. "Kırk beş dakika kadar sonra orada buluşuruz."

Fenton ve Willy de Morgan Market'e gitmek üzere diğer yola saptılar.

Birkaç dakika sonra Wadsworth Taş ve Başka Bazı Doğa Eserleri Müzesi'nin önündeki toprak park alanına yaklaştıklarında, Willy "Bak!" diye işaret etti. "Bayan Wadsworth orada."

Fenton başını çevirince müzenin sahibi olan ve aynı zamanda müzeyi işleten yaşlı kadını gördü, her zamanki gibi solmuş, mavi bir bahçıvan pantolonu vardı üstünde. Beyaz saçlarını başının tepesinde topuz yapmıştı, okuma gözlükleri gözündeydi. Küçük kırmızı binanın ön merdiveninde yere çömelmiş, merdivenin kenarındaki çalıları aralamış diplerine bakıyordu.

"Gelsene," dedi Fenton, "uğrayıp bir merhaba diyelim."

Fenton Bayan Wadsworth'ü ziyaret etmekten hoşlanırdı. Bayan Wadsworth'ün müzesi, New York'ta gördüklerine hiç mi hiç benzemiyordu. Çok küçüktü ve bir müzeden çok bir eve benziyordu. Ama Bayan Wadsworth'ün topladığı ilginç şeylerle tıka basa doluydu: hayvan dişleri, kemikleri, kafatasları, tüyler, kuş yuvaları ve tabii ki taşlar.

"Merhaba Bayan Wadsworth!" diye seslendi Willy, yaşlı kadının yanına yaklaşırlarken.

Bayan Wadsworth kafasını kaldırıp onlara gülümsedi. "Merhaba Willy, merhaba Fenton!"

"Ne yapıyorsunuz?" diye sordu Fenton. "Bir şey mi kaybettiniz?"

"Evet gerçekten de öyle." dedi Bayan Wadsworth. "Ama nasıl oldu anlayamıyorum..."

"Ne kaybettiniz?" diye sordu Willy.

"Bir iguana kafatası." diye cevapladı Bayan Wadsworth. "Evcil hayvan dükkânının sahibi Bay Peters'tan almıştım. İguanalarından biri ölmüş de, o da kafatasını benim için ayırmış. Dün, güneşte ağarsın diye buraya koymuştum, ama bu sabah bıraktığım yerde yoktu. Çıkıp çıkıp tekrar bakıyorum ama yok işte."

"Belki aramanıza yardım edebiliriz." dedi Willy.

"Sağ olun çocuklar." dedi Bayan Wadsworth, iç çekip ayağa kalktı. "Burayı zaten iyice aradım. Son bir kez bakayım demiştim. Ama sanırım bulamayacağım. Her neyse, gelip soğuk bir şeyler içmeye ne dersiniz?"

"Teşekkürler Bayan Wadsworth, ama zamanımız yok." dedi Fenton. "Markete uğrayıp doğruca eve gitmemiz gerekiyor."

"Evet." dedi Willy. "Altıncı sınıfların fen projesi üzerinde çalışıyoruz da; bu yılki projelerin konusu dinozorlar."

"Dinozorlar demek, ne güzel!" Müzenin giriş kapısını açtı. "Peki, size projenizde başarılar çocuklar."

"Teşekkürler Bayan Wadsworth, hoşçakalın." dedi Fenton, kadın içeri girerken. Willy'ye dönerek, "Haydi, alışverişi yapıp bir an önce eve gidelim." dedi.

"Dursana bir." dedi Willy, Fenton'un kolunu tutarak, "Bak kim geliyor."

Fenton başını çevirip sokağın aşağı tarafına baktı. Buster ile Matt onlara doğru yürüyorlardı.

"Burada ne arıyorlar?" diye sordu Fenton.

"Buraya yakın bir yerde oturuyorlar. Genellikle de kereste deposuna takılırlar. Depo Buster'ın amcasının." dedi Willy. Bayan Wadsworth'ün müzesinin iki yanındaki binayı işaret ederek, "Ana depo binasının arkasındaki şu terk edilmiş eski, küçük depoyu bir tür kulüp binası olarak kullanıyorlar."

"Gel onlar bizi görmeden buradan uzaklaşalım." dedi Fenton. "O çocuğun benimle bir alıp veremediği var."

Fenton ve Willy hemen bisikletlerine atlayıp müzenin önündeki park yerinden çıktılar. Birkaç dakika sonra alışverişlerini bitirmiş, aldıklarını bisikletlerinin arka seleleri-ne yerleştirip eve doğru yola çıkmışlardı bile.

Morgan'ın dışına çıkan asfalt yoldan ilerleyip evlerine giden toprak yola saptılar. Fenton önden evlerinin garaj yoluna girdi, iki çocuk bisikletlerini evin dış duvarına dayayıp içeri girdiler.

"Of!" diye iç geçirdi Fenton, sırt çantasını mutfak masasının üstüne koyarken. Sarı buzdolabının kapısını açtı. "Çok susadım."

"Ben de." dedi Willy, bir sandalye çekti. "İçeçek ne var?"

"Çok şey yok." dedi Fenton. Üst raftan aldığı hemen hemen boş sayılabilecek portakal suyu kutusunu salladı. "Sanırım bu sabahki listeye portakal suyunu eklemeyi unutmuşuz."

"Limonata yapabiliriz." dedi Willy, buzdolabının alt rafındaki limon dolu torbayı göstererek.

"İyi fikir!" dedi Fenton, torbaya uzanırken. Aslında daha önce hiç limonata yapmamıştı. Çok susamıştı, üstelik hava da çok sıcaktı; soğuk limonata kulağa çok hoş geliyordu.

Fenton marketten aldıklarını buzdolabına koyduktan sonra iki çocuk limonları kesmeye başladılar.

Tam o sırada Fenton yan kapıdan Maggie'nin sesini işitti. "Merhaba, kimse yok mu?"

Fenton "İçerdeyiz!" diye seslendi Maggie'ye.

Maggie mutfağa girip masanın çevresindeki sarı sandalyelerden birine oturdu. "Merhaba!" dedi. "Ne yapıyorsunuz?"

"Merhaba!" dedi Fenton. "Limonata yapıyorduk."

"Yardım etmek ister misin?" diye sordu Willy.

Maggie "Elbette!" diye cevapladı. Ayağa kalkıp tezgâhın başına, yanlarına geldi. "Ne yapmam gerekiyor? Hiç limonata yapmadım da."

"Aslında ben de." dedi Fenton gülerek. "Sanırım komuta Willy'de."

Willy kaşlarını kaldırarak, "Kulaklarıma inanamıyorum doğrusu." dedi. "Herkes limonata yapmayı bilir sanırdım."

Fenton ve Maggie birbirlerine bakıp omuz silktiler.

"Peki o zaman," dedi Willy, "Maggie, sen bu limonları sık. Fenton git şeker getir."

Birkaç dakika sonra, mutfak masasında oturmuş uzun bardaklarda buz gibi limonatalarını yudumluyorlardı.

"Babanların kazı işi çok hoşuma gitti." dedi Maggie. "Keşke biz de projemizde, dinozor aramanın ve bir kazı yapmanın gerçekte nasıl bir şey olduğunu insanlara gösterecek bir şeyler yapabilseydik."

"İyi de bunu nasıl yapacaksınız?" diye sordu Willy. "Projeler okulun spor salonunda sergilenecek. Herkesi kazı alanına götüremezsiniz ki."

"Doğru," dedi Fenton, "ama belki de kazı alanını spor salonuna getirmenin bir yolunu bulabiliriz."

"Buldum bile!" dedi Maggie. "Bir model yapabiliriz. Kemikleri bir şekilde modelin içine gömüp çocukların bir tür kazı yapmasını sağlayabiliriz."

"Babamın kazı alanındaki bazı aletleri ödünç almamıza izin vereceğine eminim." dedi Fenton.

"Peki ama dinozor kemiklerini nereden bulacaksınız?" diye sordu Willy.

"Bilmiyorum." dedi Fenton, düşünceye dalarak. "Belki dinozor kemiği yerine başka bir hayvanın kemiklerini kullanabiliriz."

"Hey, tavuk kemiklerine ne dersiniz?" dedi Maggie.

"Tavuk kemikleri mi?" diye sordu Willy.

"Evet, sanırım işe yarar." dedi Fenton. "Sonuçta kuşlar da, etobur dinozorların soyundan geliyor nasıl olsa."

"Çiftlikte haftada bir kez tavuk yeriz." dedi Maggie. "Dina'dan kemikleri bizim için saklamasını isteyebilirim."

"Mükemmel." dedi Fenton. "Şimdi tek sorun, bu kemikleri neyin içine gömeceğimiz. Kayaya benzeyen, sert bir şey olması lazım ki çocuklar aletleri kullanıp gerçek bir kazı yapıyor gibi hissedebilsinler."

"Alçıya ne dersiniz?" diye öneride bulundu Willy.

"Alçı mı?" dedi Fenton.

"Evet." dedi Willy. "Beyaz bir toz. Suyla karıştırdığında çamur gibi oluyor. Ama kuruduğunda sertleşiyor. Dün Bayan Schell'in resim dersinde ondan kullandık. Ellerimizin alçıdan kalıplarını çıkardık."

"Kırık bir bacağı alçıya aldıklarında kullandıkları alçı mı bu?" diye sordu Fenton.

"Evet." dedi Willy. "Gazlı bez parçalarını alçıya bulayıp eline sarıyorsun. Kuruduğunda elini içinden çıkarıyorsun, tıpa tıp elinin şeklini almış oluyor."

"Mükemmel olacak." dedi Fenton. "Yapmamız gereken tek şey, suyla karıştırdığımız alçıyı tavuk kemiklerinin üstüne döküp kurumasını beklemek. Bayan Schell'den bize biraz alçı vermesini isteyebiliriz belki."

"Sen istesen çok iyi olur Fen." dedi Maggie. "Benim resmim hiç iyi değildir, Bayan Schell'in benden hoşlandığını sanmıyorum."

"Resim yapmada Fenton'un üstüne yoktur." dedi Willy. "Olağanüstü güzel dinozor resimleri yapar. Resim defterlerini bir görsen."

"Görebilir miyim?" diye sordu Maggie.

"Tabii," dedi Fenton, "yukarı çıkıp getireyim."

Fenton, Willy'nin yaptığı resimlerden söz etmesine içten içe sevinmişti. New York'tayken dinozorların resmini yapmak için neredeyse her gün müzeye giderdi. Yaptığı resimlerden gurur duyardı.

"Vay canına!" dedi Maggie, ilk resim defterinin sayfalarını çevirirken, "Bunlar mükemmel. Ne hoş apatosauruslar. Ama bunlar gerçekten de böyle durabiliyorlar mıydı?"

"Belki de duramıyorlardı." dedi Fenton, Maggie'nin incelemekte olduğu resme bakarak. Resimde yukarılardaki bir daldan yaprak koparmak üzere arka ayakları üzerinde yükselmiş bir apatosaurus görülüyordu. "Müzedekiler iskeleti bu şekilde kurmuşlardı, ama bilim adamları arasından buna çok karşı çıkan oldu. Bir apatosaurus böyle bir konumda dengesini sağlayamazdı dediler."

"Yine de mükemmel bir resim." dedi Maggie. "Bu resmi dinozorların beceriksiz ve hantal olduğunu söyleyen herkese göstermek lazım. En başta da Buster Cregg'e."

"Evet." dedi Fenton. "Buster müthiş biri olduğunu sanıyor, ama dinozorlar söz konusu olduğunda tam bir kara cahil."

"Görmeliydin, Willy." dedi Maggie. "Bugün tam bir serseri gibi davrandı. Hatta Matt Lewis'e koca bir taş fırlattı."

"Matt onunla arkadaşlık etmeyi sürdürdüğüne göre çıldırmış olmalı." dedi Willy.

"Ya bir triceratops olduğunu söylerek o kazı aletiyle Jason Nichols'un üzerine saldırmasına ne demeli." dedi Fenton. "Arkadaşlarına o kadar kötü davranıyor ki inanamazsın."

"Doğru, üstelik arkadaşı olmayanlara karşı da çok kaba." dedi Maggie. "Bana Geveze diye isim taktı. Senin ilk gün fen dersinde bize öğrettiğin o müthiş ipucu cümlesiyle de dalga geçmişti, değil mi Fen?"

"Evet." dedi Fenton. "Bugün otobüste Peter'ı da çok zor bir durumda bıraktı."

"Aa evet gerçekten de çok kötüydü." dedi Maggie. Willy'ye döndü. "Otobüsün arkasında oturunca zavallı Peter'ın midesi bulanıyor. Buster sırt çantasını kaldırıp Peter'a yer açmadı. Yanında duran pis sarı sırt çantasını bir tekmeyle fırlatıp atmak istedim o an."

Derken yüzü değişti.

"Çok garip..." dedi.

"Yo, değil." dedi Willy. "Bahse girerim ben de aynısını hissederdim."

"Yo, hayır, öyle demek istemedim." dedi Maggie. "Kazı alanına vardığımızda otobüsten inerken ben Buster'ın arkasındaydım, sırt çantası olduğunu hatırlamıyorum."

"Ama olmak zorunda." dedi Fenton. "Yoksa dönüşte çantayı nereden bulsun."

"Giderken çantasını Matt'e, Jason'a veya Jen'e taşıtmıştır." dedi Willy. "O çocuklar Buster'ın kölesi gibidir; istediği her şeyi hiç itiraz etmeden yaparlar."

"Evet," dedi Maggie, "sanırım haklısın. Her neyse, Fen, bu resimler bir harika!" Bir sayfa çevirdi. "Hey bu bir styracosaurus, değil mi? Kazı alanındakinden yani."

"Çok doğru." dedi Fenton. "New York'taki müzede bulunan modelden yaptım. Koleksiyonlarında gerçek bir styracosaurus iskeleti yok. Aslında yoktu desek daha doğru olur. Babam ve diğerleri bu kazıyı bitirdiğinde bir tane olacak."

"Vay!" dedi Maggie. "Bunun gibi büyük bir keşfin ortaya çıkmasında yer almak gerçekten muhteşem olmalı. Acaba babanın ekibi, styracosaurusun ölümünün ardında yatan esrarı çözebilecek mi?"

Fenton Willy'ye baktı. Fosilbilimcilere gösterme fırsatını yakalayıncaya dek bulduğu tırnaktan kimseye söz etmeyi düşünmemişti, ama şimdi bunu Maggie'ye söyleyecek olursa onun çok hoşuna gideceği duygusuna kapıldı.

"Aslında," dedi sırıtarak, "Willy'yle ben çok önemli bir ipucu bulduk. Dün herkes kazı alanından ayrıldıktan sonra, kazı yapmayı sürdürdük ve çok ilginç bir şeyle karşılaştık."

"Fenton bir tırnak olduğunu düşünüyor." dedi Willy heyecanlı bir şekilde.

"Tırnak mı?" diye sordu Maggie. "Neyin tırnağı?"

"Şey, buna kesin bir cevap vermek güç." dedi Fenton. "Ama bana kalırsa dromaeosauridlerden bir dinozora ait."

"Ya!" dedi Maggie. "Yani mesela bir velociraptor mu?"

"O veya bir başkası." dedi Fenton. "Bütün dromaeosauridlerin arka ayaklarının ikinci parmağında bu büyük, kıvrık tırnaklardan bulunur."

"Doğru." dedi Maggie. "Hatırlıyorum." Gözlerini açarak sordu, "Peki öyleyse sence bu tırnak ne anlama geliyor?"

"Bilmiyorum." dedi Fenton. "Styracosaurus yalnız başına ölmemiş gibi görünüyor. Başka bir şey, dinozorların ikisini birlikte öldürmüş olmalı. Tırnağı babamlara göstermeliyiz."

Maggie, "Yani onu henüz görmediler mi demek istiyorsun?" diye sordu.

"Şey, onu daha dün bulduk zaten." dedi Fenton. "Bugün okuldan sonra kazı alanına gidip onlara gösterecektim, ama önce projemiz hakkında konuşmak üzere buluşmamız gerektiğini düşündüm."

"Peki öyleyse," dedi Maggie, "daha ne bekliyoruz? Konuştuk ve ne yapacağımızı kararlaştırdık. Artık kazı alanına gidebiliriz."

Fenton saatine baktı. "Saat beşi geçmiş. Ekip birazdan dağdan ayrılır." Bir an düşündü. "Ama bir fikrim var. Yarın okuldan sonra üçümüz buluşup hep birlikte gideriz."

"Harika!" dedi Maggie, yeşil gözleri parlıyordu.

6

"Bir türlü aklım almıyor," dedi Fenton. Üçü ertesi gün öğleden sonra kazı alanındaki karavanın içinde ayakta duruyorlardı. "Tam buraya saklamıştım." Sarı kutuya tekrar baktı, ama kutunun içinde bir paket katalog kartı ve birkaç ataş dışında hiçbir şey yoktu. "Willy, onu buraya koyduğumda sen yanımda değil miydin?"

"Ben sadece onu aletlerle birlikte karavana getirdiğini gördüm." dedi Willy. "Oraya koyduğuna emin misin?"

"Kesinlikle." dedi Fenton. "Bandanama sardım ve bu kutunun içine koydum."

Maggie, "Belki de raftaki diğer sarı kutulardan birinin içine koymuşsundur." diyerek başka bir olasılığa dikkat çekti.

Fenton diğer sarı kutuların içine de baktı. İçlerinde bir sürü ıvır zıvır vardı: ip yumakları, paket lastikleri, birinin güneş gözlüğü, ilkyardım çantası, bir açacak...

Ama görünürde tırnak mırnak yoktu. Fenton'un aklı bunu bir türlü almıyordu.

Tam o sırada Lily Martin karavana girdi.

"Aa, merhaba çocuklar!" dedi. "Burada olduğunuzu bilmiyordum."

"Merhaba, Profesör Martin!" dedi Fenton. "Willy'yi tanıyorsunuz, bu da arkadaşım Maggie."

"Tanıştığımıza memnun oldum." dedi Profesör Martin.

"Merhaba!" diyerek karşılık verdi Maggie.

"Bir şey arıyorduk da, Profesör Martin." dedi Fenton. "Raftaki sarı plastik kutulardan herhangi bir şey alan olup olmadığını biliyor musunuz?"

"Ne tür bir şey?" diye sordu Profesör Martin.

"Şey--" dedi Fenton, Willy ve Maggie'ye bakarak. "Aslında size sürpriz yapacaktım ama... Bu şey mavi bir bandanaya sarılıydı."

"Dediğine benzer bir şey görmedim." dedi Profesör Martin. "Neden gidip babana ve Charlie'ye sormuyorsun? Kazı yaptığımız kayanın oradalar."

"Peki." dedi Fenton. Bunun tek açıklaması bu olmalıydı: Babası veya Charlie kutuların içinde bir şey ararken tırnağı bulmuştu. Büyük bir olasılıkla da bu çok yeni olmuştu.

Fenton, Maggie ve Willy, Charlie ile Bay Rumplemayer'ı kaya oluşumunun yanında yeni buldukları bazı fosilleri incelerken buldular. Fenton hızlıca etrafına göz gezdirdi ama tırnak görünürde yoktu.

"Baba! Charlie!" dedi heyecanla. Endişelenmeye başlamıştı, "Aranızdan biri, karavandaki sarı kutuların içinden bir şey aldı mı?"

"Hey size de merhaba!" diye cevap verdi babası.

"Kusura bakmayın." dedi Fenton. "Oraya gerçekten önemli bir şey bırakmıştım ama şimdi ortada yok."

"Mavi bir bandanaya sarılıydı." diye ekledi Willy.

"Hımm, bir hayli esrarengiz görünüyor." dedi Charlie. Maggie'ye dönüp gülümsedi. "N'aber, ben Charlie."

"Merhaba." diye karşılık verdi Maggie. "Ben de Maggie."

"Oğlum," dedi Fenton'un babası, "bakıyorum da bugün pek medenisin!"

"Afedersiniz," dedi Fenton bir kez daha, "bu şeyi gerçekten bulmam gerekiyor da."

"Mavi bir bandanaya sarılı herhangi bir şey görmedim." dedi Bay Rumplemayer. "Ne kaybettin?"

Fenton yüzünde sıkıntılı bir ifadeyle Maggie ve Willy'ye baktı.

"Şey, aslında--" diye söze başladı, "size sürpriz yapmak istiyordum. Geçen gün bir fosil üzerinde çalışmak için Willy'yle birlikte burada geç vakte kadar kalmıştık, hatırlıyor musunuz?"

"Evet." dedi Bay Rumplemayer.

"Kendilerini işlerine adamış iki dinozor-avcısı." dedi Charlie gülümseyerek.

"Sanırım o gün gerçekten önemli bir şey bulduk." dedi Fenton. "Bir tırnak!"

"Tırnak mı?" diye sordu babası.

"Evet!" dedi Willy heyecanla. "Bir drama-- drama--"

"Bir çeşit dromaeosauride aitti." dedi Fenton.

"Gerçekten mi?" dedi Bay Rumplemayer. "Emin misin?"

"Kesinlikle!" dedi Fenton.

"Peki ama, eve dönünce niye söylemedin?" diye sordu Fenton'un babası.

"Dedim ya, size sürpriz yapmak istiyordum." diye karşılık verdi Fenton. "Buraya gelip kendim göstermek istedim."

"Bilemiyorum, Fenton" dedi babası. "Bir dromaeosaurid tırnağı olduğundan kesinlikle emin misin? Aslında pek mantıklı görünmüyor, çünkü bulduğumuz tüm diğer fosiller bir styracosaurusa aitti."

"Söyledim ya, kesinlikle eminim." dedi Fenton. "Styracosaurus nasıl ölmüş olursa olsun, yalnız değildi. Styracosaurusu öldüren şey aynı zamanda bir dromaeosauridi de öldürmüştü, baba!"

"Olabilir." dedi Fenton'un babası. "Çok ilginç bir buluntu gibi görünüyor, ama gerçek olan bir şey var ki tırnak ortalarda yok."

Fenton başını önüne eğdi. Ne yazık ki babası doğru söylüyordu.

7

Hafta sonu boyunca Fenton, Maggie ve Willy hazırladıkları proje üzerinde çalışırlarken Fenton kaybolan tırnağı bir türlü aklından çıkaramadı. Maggie Cumartesi günü tavuk kemiklerini getirdi ve üçü birlikte saatlerini, kemiklerin üzerindeki et parçalarını sıyırmakla ve temizlenmeleri için kemikleri kaynatmakla geçirdiler. Pazar günü, Fenton'un Bayan Schell'den aldığı alçının bir bölümünü suyla karıştırıp, kemikleri gömecekleri model kaya oluşumunu yapmaya başladılar. Çalışmaları ilerledikçe Fenton verilecek ödüllerden birini kazanacaklarına giderek daha fazla inanıyordu. Yapacak o kadar çok işleri vardı ki bisikletlerine atlayıp kazı alanına gidecek zamanları yoktu. Hatta Fenton Cumartesi gecesi Hazine Avı için Max'le bağlantı kurmayı bile neredeyse unutuyordu. Yine de, tüm bu işlerin arasında kaybolan tırnağı düşünüyordu. Kaybolmasının hiçbir mantıklı açıklaması yok gibi görünüyordu.

Pazartesi günü öğleden sonra fen dersinde Bayan Rigby öğrencilere projelerinin nasıl gittiğini sordu.

"Bitirmek için yalnızca bir haftanız kaldı." dedi Bayan Rigby. "Bu yüzden, projelerinizde bayağı yol almış olmalısınız. Şimdi, üzerinde çalışmakta olduğu konuyla ilgili sorunları olanlar var mı, veya herhangi bir sorusu olan?"

Peter elini kaldırdı.

"Şey--" dedi, "Franklin'le benim projemiz iyi gidiyor, ama iguanodonumuzla ilgili küçük bir sorun var."

Buster'ın "N'oldu?" diye bağıran sesi duyuldu sınıfın arkasından. "Onu koyabileceğiniz kadar büyük bir kafes bulamadınız mı?"

Bayan Rigby ters ters Buster'a baktı. "Sorun nedir, Peter?"

"İguanodonun tam olarak nasıl durması gerektiğinden emin değiliz." dedi Peter.

"Yani, iki arka ayağı üzerinde havaya kalkabildiğini biliyoruz," dedi Franklin, "ama bazı kitaplardaki resimlerde, arka ayakları üzerinde aynen bir kanguru gibi dik dururken çizilmiş, bazılarındaysa hafifçe öne doğru eğik ve ön ayakları yerden biraz havada olarak çizilmiş. Hangisi doğru bilemiyoruz?"

"Çok yerinde bir soru." dedi Bayan Rigby. "Genellikle öne doğru eğik duruşun daha doğru olduğu düşünülüyor." Başını Fenton'a çevirdi. "Fenton, sanırım New

York Doğa Tarihi Müzesi'nin koleksiyonunda bir iguanodon iskeleti var. Sen bu iskeleti gördün mü?"

Fenton başını evet anlamında salladı. "Aynen dediğiniz gibi öne doğru eğik duruyor, kuyruğu da arkasında düz olarak uzanıyor. Ama eskiden öyle durmuyordu."

"Öyle mi?" dedi Bayan Rigby, ilgilenmiş görünüyordu.

"Evet," dedi Fenton, "müze uzun zaman önce iskeleti aldığında, kuyruğu eksikti. İskeleti birleştirip, dinozoru aynen bir kanguru gibi arka ayakları üzerinde duracak biçimde yerleştirdiler. Daha sonra kuyruk ellerine geçtiğinde, iguanodonun kuyruğunun onun bu şekilde dikilmesine imkân vermeyeceğini anladılar. Ve iskeletin duruşunu bugünkü gibi değiştirdiler."

"Öyle mi?" dedi Bayan Rigby. "Çok ilginç, Fenton. Peki ama başta kuyruk niye eksikti?"

"İskelet onu önce kimin bulduğu konusunda büyük bir kavgaya tutuşan iki kardeş tarafından bulunmuştu." dedi Fenton. "Bir gece, kardeşlerden biri uyurken diğeri ve kazı ekibinden birkaç kişi iskeleti çalmaya karar verdiler. Daha ancak kuyruğu alabilmişlerdi ki kamptakiler uyandı. Böylece dinozorun vücudu bir kardeşte, kuyruğu ise diğerinde kalmış oldu."

"Gerçekten mi?" dedi Bayan Rigby. "Film gibi!"

Lisa elini kaldırdı.

"Hırsızlar kuyruğu ne yaptı?"

"Bir koleksiyoncuya sattılar." dedi Fenton.

"Peki öyleyse, kuyruk müzenin eline nasıl geçti, Fen?" diye sordu Maggie.

"Para karşılığı kuyruğun çalınmasına yardım etmiş ekip üyelerinden biri daha sonra yaptıklarından ötürü pişmanlık duyup olayı müzeye bildirdi." diye açıkladı Fenton.

"İlginç bir öykü, değil mi?" dedi Bayan Rigby. "Pekâlâ, sanırım böylece sorunuzun cevabını almış oldunuz, Peter ve Franklin. Başka sorusu olan var mı?"

"Evet." dedi Buster yüksek sesle. "Benim bir tane var. Gammazcıya ne yaptılar?"

"Hıı-- Anlayamadım?" dedi Fenton, Buster'a bakmak için arkasına dönerek.

"Kuyruğu alan kardeş kendisini ele veren adama ne yaptı?" dedi Buster. "İspiyonculları kimse sevmez. Bahse girerim o sıçanı öldürmeye çalışmıştır."

"Şey, bilemiyorum." dedi Fenton. "Hikâyenin o kısmıyla ilgili hiçbir bilgim yok."

"Eminim öyle olmuştur." dedi Buster Fenton'a ters ters bakarak. "Biliyor musun, sen pek de zeki biri değilsin, Çok Bilmiş!"

"Hı?" dedi Fenton.

"Buster!" dedi Bayan Rigby, "Bu kadar yeter. Kaba davranışların yüzünden seni daha önce de uyarmıştım. Dördüncü eksini de veriyorum. Kütüphaneye gidip Bayan Stein'a bu öğleden sonra cezaya kalacağını bildir."

Fenton sandalyesine gömüldü. Mükemmel, dedi içinden. Şimdi Buster bu ceza yüzünden büyük bir olasılıkla beni suçlayacak ve benden iyice nefret edecek. Fenton gözünün ucuyla Maggie'ye baktı. Maggie "Gıcık!" dedi ses çıkarmadan sadece dudaklarını oynatarak.

Fenton hafifçe başını salladı. "Aptal işte!" dedi Maggie'nin yaptığı gibi sadece dudaklarını oynatarak.

Daha sonra, Maggie ve Willy'yle birlikte bisikletleriyle eve doğru giderlerken, Fenton aklına bir şey gelince aniden durdu.

"Hey, alçımız kalmış mıydı?" diye sordu diğerlerine.

"Doğru ya!" dedi Maggie bisikletini durdurarak.

"Sanırım hepsini bitirdik." dedi Willy, bisikletiyle yanlarına yanaştığında. "Acaba Bayan Schell hâlâ resim odasında mıdır?"

Fenton saatine baktı. Üçü yirmi geçiyordu. "Çok hızlı gidersem belki onu yakalayabilirim." dedi. Sırt çantasını çıkararak yolun kenarına fırlattı. "Willy, sen burada kalıp çantama göz kulak ol, tamam mı? Maggie, sen de eve gidip Biber'e bakarsın."

"Olur, iyi fikir!" dedi Maggie bisikletiyle uzaklaşırken. "Sonra sizde buluşuruz."

"Burada bekliyorum." diye seslendi Willy.

Fenton olabildiğince hızlı asıldı bisikletinin pedallarına, on dakika kadar sonra yine okuldaydı. Bisikletini park yerine bıraktı ve koşarak bahçeyi geçip okul binasına girdi.

Neyse ki Bayan Schell hâlâ resim odasındaydı, son dersten kalan dağınıklığı topluyordu.

"Aa, Fenton," dedi bir gülümsemeyle Fenton'a bakıp, "merhaba!"

"Merhaba, Bayan Schell." dedi Fenton nefes nefese. "Acaba bana biraz daha alçı verebilir misiniz?"

"Daha önce verdiklerimin hepsini kullandınız mı yoksa?" diye sordu.

"Şey, evet, büyük bir proje de." dedi.

"Elbette biraz daha alabilirsin." dedi Bayan Schell. "Malzeme dolabında. Kendin al."

Fenton malzeme dolabından orta boy bir paket alçı aldı ve paketi kolunun altına sıkıştırdı.

Odadan çıkarken "Teşekkürler, Bayan Schell!" diye bağırdı.

Koridorda ilerlerken Fenton dersler bittikten sonra okul binasında olmanın ne kadar tuhaf bir his olduğunu düşündü. Normalde koridorlar çocuklarla dolu olurdu, ama şimdi ortalıkta bir kişi bile yoktu.

Koridorun köşesini dönüp çıkış kapısına doğru ilerlemeye başlamıştı ki, birdenbire biri önüne çıkıp yolunu kesti.

Buster'dı.

"B-Buster, selam." dedi Fenton, irkilerek. "Burada ne arıyorsun?"

"Çok komik!" dedi Buster, ağzındaki koca sakızı gözdağı vermek istercesine sert sert çiğniyordu.

"Ah, doğru ya!" dedi Fenton, yüzüne kan hücum ettiğini hissetti. Buster dersten sonra çalışmaya kalma cezasını henüz tamamlamış olmalıydı.

"İyi dinle, Çok Bilmiş!" dedi Buster. Sakızını sesli sesli çiğnemeye devam etti. "Küçük oyununu fark etmedim sanma, bunun parlak bir fikir olduğunu sanmıyorum."

"Ne?" dedi Fenton.

"İnan bana," dedi Buster, "eğer bunu sürdürecek olursan, bu okuldaki hayatını çekilmez hale getiririm."

Fenton alçı paketini diğer kolunun altına sıkıştırdı, "Buster, eğer okulda kalma cezasını kastediyorsan--"

"Şirinlik numaraları yapmayı bırak, Çok Bilmiş! Neden söz ettiğimi çok iyi biliyorsun." dedi Buster.

"Yo, hayır." dedi Fenton. "Neden söz ettiğini hiç anlamıyorum."

"Bal gibi anlıyorsun." dedi Buster, Fenton'un üstüne yürüyerek. "Kendini çok akıllı sanıyorsun. Ama böyle davranmayı sürdürürsen sonunda aslında ne kadar aptal olduğunu göreceksin."

"Buster." dedi Fenton, gözlerini endişeli bir şekilde koridorda gezdirdi. "Gerçekten neden söz ettiğini bilmiyorum." Neden ortalıkta hiç kimse yok sanki, diye düşündü. Bir öğretmen, herhangi biri.

"Bunu bir uyarı say!" dedi Buster, öne doğru bir adım daha atıp Fenton'u tişörtünden tutup tartakladı.

"Derste yaptığın tüm o şirin yorumlara son ver, yoksa bu okula geldiğine pişman olursun."

Yüzünde o her zamanki pis sırıtışlarından biriyle, sakızıyla kocaman siyah bir balon yapıp patlattı.

"Sonra görüşürüz, Çok Bilmiş!" dedi arkasına dönüp uzaklaşırken.

Fenton az önce Buster'ın durduğu boşluğa bakarak öylece kalakaldı bir an. Eli ayağı hafifçe titriyordu; bir süre kımıldayamadı.

Sonra dönüp son hızla koşarak kapıdan okul bahçesine çıktı.

8

"Sence neyi kastediyordu?" diye sordu Willy, o öğleden sonra üçü Fentonların mutfağında otururlarken.

"Hiçbir fikrim yok." dedi Fenton, başını iki yana sallayarak.

"Kesinlikle çok tuhaf, Fen." dedi Maggie.

"Bence aldığı cezadan seni sorumlu tuttuğu için sinirlenmiştir." dedi Willy.

"Evet," dedi Fenton, "sanırım haklısın. Haydi, proje üzerinde çalışmamız gerekiyor, işimize bakıp bunu unutmaya çalışalım."

"İşe başlamadan önce limonata yapalım mı?" diye sordu Maggie.

"Limonumuz olup olmadığı bilmiyorum." dedi Fenton.

"Sorun değil." dedi Maggie, elini sırt çantasına sokup bir torba dolusu limon çıkardı.

"Maggie bu limonları evden mi getirdin?" diye sordu Fenton.

"Evet." dedi Maggie muzipçe gülümseyerek. "Çok eğlenceliydi. Mutfağa girer girmez Dina ne istediğimi sordu elbette. Yüzümde ciddi bir ifadeyle canımın on tane limon yemek istediğini söyledim. O anda yüzünü görmeliydiniz. Önce tavuk kemikleri şimdi de bu limonlar, delirdiğimi düşünmeye başlayacak!"

Hep birlikte güldüler.

Cuma günü Bayan Rigby sınıfta yoklama yaparken Maggie ve Fenton yerlerinde oturuyorlardı.

"Marnie Adams."

"Burda!"

"David Barretto."

"Burda!"

Tam o sırada sınıfın kapısı açıldı ve Matt Lewis içeri girdi.

"Şey, sanırım geç kaldım." dedi utanmış ve sıkıntılı bir ifadeyle etrafına bakınarak.

"Zil çoktan çaldı, Matt, bu durumda sana bir eksi vermek zorundayım." dedi Bayan Rigby, not defterine bir işaret koydu.

"Nihayet!" dedi Buster sınıfın arka tarafından. "Sonunda benden başka eksi alan biri çıktı."

Bayan Rigby sert sert Buster'a baktı.

"Buster, bana öyle geliyor ki, şu an yapman gereken son şey, yeni bir ceza almak için eksi toplamaya başla-

mak." dedi. "Ben yoklamayı bitirene kadar düşüncelerini kendine saklarsan iyi edersin."

Bayan Rigby isimleri okumayı sürdürdü. Matt sıraların arasından geçip yerine doğru ilerlerken Fenton bir şey fark etti.

"Hey, şuna bak!" diye fısıldadı Maggie'ye.

"Neye?" diye cevap verdi Maggie de fısıldayarak.

"Matt'e." dedi Fenton, başıyla sınıfın arka tarafını işaret ederek. "Tuhaf bir şey fark ettin mi?"

Maggie bakmak için başını arkaya çevirdi.

"N'olmuş?" diye sordu.

"Konuşmalar duyuyorum." dedi Bayan Rigby, yoklama defterinden başını kaldırarak. "Konuşan her kimse, lütfen sessiz olsun."

Bayan Rigby yoklamaya devam etti. Fenton, öğretmen gözlerini tekrar deftere çevirene kadar bekledi.

"Matt Buster'ın sırt çantasını taşıyordu." diye fısıldadı Maggie'ye.

"Emin misin? Niye ki?" diye sordu Maggie. "Okula birlikte gelmediler bile."

"Kesinlikle eminim." dedi Fenton. "Sarı ve üzerinde aynı mor leke var. Birbirine bu kadar benzeyen iki çanta olamaz."

"Demek ki o çanta Buster'ın değil, Matt'inmiş." dedi Maggie.

"İyi ama o zaman geçen hafta otobüste o çantayı niye Buster taşıyordu?" diye sordu Fenton.

"Yine bir sesler işitiyorum." dedi Bayan Rigby, sinirli bir ses tonuyla. Gözleri Maggie ve Fenton'un oturduğu sırayı taradı. "Umarım bütün sabahı eksi dağıtmakla geçirmek zorunda kalmam. Bakalım başka bölünme olmadan bu yoklamayı tamamlayabilecek miyim?"

Maggie Fenton'a dönüp sus işareti yaptı. Fenton tamam anlamında başını salladı. Eksi almalarının hiç gereği yoktu; ikisinin de isteyeceği son şey, bir öğleden sonrayı Buster'la birlikte cezalı geçirmekti.

O öğleden sonra Fenton, Willy ve Maggie, bisikletlerine atlayıp kayıp tırnağı aramak üzere Uyuyan Ayı Dağı'na gittiler.

Kazı alanına yaklaştıklarında Fenton, babasını ve Charlie'yi gördü.

"Merhaba, baba!" diye seslendi Fenton bisikletinden inerken. Bisikletini yere yatırıp karavana doğru yürümeye başladı.

"Merhaba, çocuklar!" dedi Bay Rumplemayer. "Sizi burada gördüğüme şaşırdım. Tüm boş zamanınızı hazırladığınız proje üzerinde çalışarak geçiriyorsunuz sanıyordum."

"Şey, hemen hemen bitti sayılır." dedi Fenton.

"Evet." dedi Maggie. "Bir mola verip buraya uğrayalım dedik."

"Biz de tam mola vermiştik." dedi Bay Rumplemayer.

"Profesör Martin nerede?" diye sordu Maggie.

"O kazıya devam ediyor." dedi Charlie. "İlginç bir şey üzerinde çalışıyor olabileceğini düşündüğünü söyledi."

"Aklıma gelmişken," dedi Bay Rumplemayer, "öğretmeninden, sınıf gezisi için teşekkür eden ve bizi özel misafir olarak Pazartesi günü fen projelerini izlemeye davet eden hoş bir mektup aldık, Fenton."

"Çok güzel." dedi Fenton. "Peki, geliyor musunuz?"

"Tabii." dedi babası. "Hepimiz geleceğiz."

"Çok iyi." dedi Willy. "Böylece projeyi kendi gözlerinizle de görmüş olacaksınız."

"Bu fırsatı dünyada kaçırmayız." dedi Charlie. "Fen projelerini çok iyi hatırlıyorum. Bana sorarsanız yılın en önemli olayı."

"Daha önce görmüş müydün?" diye sordu Fenton.

"Görmüş müydüm mü? Hazırladığım proje ile ödül kazanmıştım." diye heyecanla cevap verdi Charlie. "ABD'deki deprem fay hatlarının haritası. Yerbilim Projesinin en iyi çalışmasıydı bence. Ama ekip arkadaşım ve ben ikincilik ödülünü kazandık. Maxine Maxwell ve Rusty Carmichael, hazırladıkları patlayan yanardağ modeliyle birincilik ödülünü aldılar. Gösterişli bir şeydi yaptıkları, ama aslında bir numarası yoktu."

"Dur bir dakika, Charlie." dedi Fenton. "Sen okula Morgan'da mı gittin?"

"Elbette." dedi Charlie.

Fenton çok şaşırmıştı. "Nasıl oldu da bundan hiç söz etmedin?"

Charlie bir an düşündü. "Bilmem ki, Fenton." dedi. "Sanırım hiç sormadığın için." Güldü ve elini pantolonunun cebine sokup bir sakız paketi çıkardı.

"Hey Charlie, Bol Balon mu?" diye sordu Fenton.

"Maalesef hayır." dedi Charlie. "Nasıl olduğunu anlayamadım ama Bol Balon paketim kayboldu. Eski tarz naneli sakızlardan istersen al bir tane."

"Sağ ol, Charlie istemem." dedi Fenton. Bol Balonun olağanüstü tatlarından birini daha denemeye can atıyordu oysa.

Tam o sırada kazı yerinden bir ses duyuldu.

"Hey... Hemen buraya gelin!"

Charlie ayağa kalktı.

"Gelin," dedi diğerlerine bakarak, "bu Profesör Martin'in sesi."

9

"Umarım sizi çok korkutmadım." dedi Profesör Martin. "Çok ilginç bir şey buldum da."

"Ne?" diye sordu Fenton.

"Bir kemik," dedi Profesör Martin, "ve kesinlikle bir styracosaurusa ait değil. Gelip kendiniz bakın."

Grubu az önce çalışmakta olduğu yere götürdü.

"Şuna bakın." dedi, kayaya gömülü 15 santimetre uzunluğundaki bir kemiği göstererek.

"Çok iyi korunmuş." dedi Fenton'un babası.

"Dirsek kemiğine benziyor." dedi Charlie.

"Evet." dedi Profesör Martin. "Bence kesinlikle bir dirsek kemiği."

Fenton, dinozorun ön koluna ait dirsek kemiğini incelemek üzere eğildi. Uzun, ince ve çok narin görünen bir kemikti. Bir styracosaurusa ait olamayacağı da kesindi; çünkü boynuzlu dinozorların hepsinin güçlü, sağlam, kuvvetli yapılı ön bacakları olurdu.

Fenton'a göre bu kemiğin hangi dinozora ait olabileceği belliydi.

"Bir dromaeosaurid!" diye bağırdı heyecanla.

"Evet-- Haklısın Fenton!" dedi Maggie.

"Vay!" dedi Willy.

"Evet, benim tahminim de bir çeşit dromaeosaurid olduğu yolundaydı." dedi Profesör Martin.

"Ama benimki bir tahmin değil." dedi Fenton. "Babam size söz etmedi mi, Profesör Martin? Geçen hafta burada bir dromaeosaurid tırnağı buldum."

"Baban yalnızca, senin tırnak olduğunu sandığın bir şey bulduğunu söylediğinden söz etti." dedi Profesör Martin. "Ama nasılsa esrarengiz bir şekilde kaybolmuş."

"Onun bir dromaeosaurid tırnağı olduğundan emindim." dedi Fenton sıkkın bir şekilde. Fosilin nasıl olup da ortadan kaybolduğunu sanki milyonuncu kez düşünüyordu ama hâlâ bir açıklama getirememişti.

"Burada en az iki farklı dinozora ait parçalar olduğuna şüphe yok." dedi Bay Rumplemayer. "Bu konuda haklısın."

"Peki ama nasıl oldu da birlikte öldüler?" diye sordu Fenton.

"Bunu kesin olarak söyleyemeyiz. Belki de bir sel baskını olmuştur. Kimbilir belki de aynı anda ölmediler. Aynı nehrin yanında ayrı ayrı ölmüş olabilirler."

Ama Fenton bundan daha ilginç bir şey gerçekleştiğinden emindi ve tırnağı bulup bunu kanıtlamaya kararlıydı.

10

Bisikletle dağdan inmek, çıkmaktan her zaman çok daha kolay, diye düşündü Fenton, Maggie ve Willy'yle birlikte Uyuyan Ayı Dağı'ndan yokuş aşağı inerlerken. Midesi guruldadı. Evde akşam yemeğinden önce atıştıracak bir şeyler var mıydı acaba. Bu sabah mısır gevreğine koymak üzere sütü çıkarırken buzdolabında bir kavanoz fıstık ezmesi görmemiş miydi. Belki kıyıda köşede kalmış biraz bisküvi veya başka bir şeyler de bulurdu.

Fıstık ezmesi, Charlie'nin Bol Balon sakızlarının çeşitlerinden biri değil miydi. Fenton bir tane olsa da çiğnesem keşke, diye düşündü. Charlie'nin sakızlarının böyle ortadan kaybolması büyük bir şanssızlıktı; yabanmersinli veya meyanköklü sakızları ağızlarına attıklarında Maggie ve Willy'nin yüzlerindeki ifadeyi görmek ne eğlenceli olurdu.

Dur bir dakika, diye düşündü Fenton, aniden bir şey hatırlamıştı. Aklına gelen düşünce şekillenmeye başladı,

daha her şey yerli yerine oturmamıştı ki bisikletini acı bir fren sesiyle yolun kenarında durdurdu.

"Tabii ya!" diye bağırdı.

"N'oldu, Fenton?" diye sordu Willy, bisikletiyle dönüp Fenton'un durduğu yere geldi.

Maggie, "İyi misin?" diye sordu, yanlarına gelirken. "Niye böyle aniden durdun? Yine lastiğin mi patladı yoksa, n'oldu?"

"Meyankökü!" dedi Fenton, sesli düşünüyordu.

Maggie "Ne diyorsun, Fen?" diye sordu.

"Evet ya, meyankökü ne olmuş?" dedi Willy.

"O gün okuldan sonra Buster koridorda beni tehdit ettiğinde," dedi Fenton, "sakız çiğniyordu."

"Ee, ne olmuş yani?" diye sordu Willy.

"Çiğnediği sakız siyahtı." dedi Fenton. "Balon yaptığında görmüştüm."

"Siyah mı, çok tuhaf!" dedi Maggie.

"Kesinlikle!" dedi Fenton. "Hatta biraz fazla tuhaf."

"Fenton bu gerçekten çok ilginç," dedi Willy, "ama eve varınca konuşsak olmaz mı? Burası çok sıcak da."

"Bak, Willy!" dedi Fenton heyecanla. "Kazı alanındayken, Charlie'ye sakızlarını sorduğumda, bana Bol Balon paketini kaybettiğini söyledi, değil mi?"

"Evet." dedi Maggie. "Ne olmuş yani?"

"Yanisi şu, Bol Balon gerçekten alışılmadık bir sakız. Çok farklı çeşitleri var: patlamış mısır, kavun, karamel--"

"Ve meyankökü mü?" dedi Willy, gözlerini hayretle açarak.

"Ve meyankökü." dedi Fenton başını evet anlamında sallayarak.

"Charlie'nin sakızlarını Buster'ın çaldığını mı düşünüyorsun?" diye sordu Willy.

"Dur bir dakika, biraz mantıklı olalım." dedi Maggie. "Sonuçta, Buster da bir paket Bol Balon satın almış olamaz mı?"

"Ama sorun da bu zaten." dedi Fenton. "Charlie buralarda Bol Balon bulunmadığını söyledi. Ona bir arkadaşı Kaliforniya'dan gönderiyormuş."

"Ben Morgan'daki dükkânların hiçbirinde meyankökü sakıza rastlamadım." dedi Willy.

Maggie, "Ben de öyle." diyerek Willy'nin söylediğini onayladı. "Öyleyse sakız paketini büyük bir olasılıkla Buster çaldı. Sınıfça kazı alanına gittiğimiz gün yapmış olabilir."

"Ben de öyle düşünüyorum." dedi Fenton. "Charlie sakızlarını karavandaki kutulardan birinin içinde tutuyordu. Herkesin Profesör Martin'in çizimlerine baktığı bir sırada Buster sakızları almış olmalı."

"Hey, Bayan Rigby'nin otobüste Buster'ı azarladığını hatırlıyor musun?" dedi Maggie o sırada. "Sakız çiğnediği için ona eksi vermişti!"

"Aa, evet." dedi Fenton. "Bahse girerim Charlie'nin Bol Balonlarından biriydi."

"Ya!" dedi Willy, başını sallayarak. "Sınıf gezisinde bir şey çalmak; tam da Buster'a yakışır bir davranış."

Fenton ona baktı.

"Willy, kesinlikle haklısın!" dedi heyecanla, o sırada kafasından bin bir düşünce geçiyordu. Maggie'ye dönüp, "Dinozor Projesinde Buster'ın ortağı kim?" diye sordu.

"Matt." diye cevap verdi. "Buster, Matt'le eşleşti sanırım ve Jen de Jason'la, tüm bunlar ne demek oluyor, Fen?"

"Henüz ben de tam olarak emin değilim." dedi Fenton. "Ama sanırım nasıl öğrenebileceğimizi biliyorum. Willy, sence Buster kimsenin bulmasını istemediği bir şeyi nereye saklar?"

"Çok basit." dedi Willy. "Kereste deposunun arkasındaki kulüp binasına."

"Ben de öyle düşünmüştüm." dedi Fenton. "Ve göründüğü kadarıyla şu anda bizim yapabileceğimiz tek bir şey var."

"Neymiş?" dedi Maggie.

Fenton ikisine bakıp "Kulüp binasını iyice bir gözden geçirmek." dedi.

"Nee?" diye bağırdı Willy. "Sen aklını mı kaçırdın, Fenton!"

"Çok doğru." dedi Maggie. "Buster kulüp binasının yanına yaklaşmamıza bile izin vermez."

"Öyleyse, oraya bizi kolayca fark edemeyeceği bir zamanda gitmemiz gerekecek." dedi Fenton. "Örneğin geceleyin."

"Unut gitsin, Fen." dedi Maggie. "Birkaç sakız için gece vakti Buster'ın kulüp binasının etrafında hırsız-polisçilik oynayacağımı sanıyorsan yanılıyorsun."

"Ama öyle demeyin çocuklar." dedi Fenton. "Orada birkaç sakızdan çok daha fazlasını bulacağımızı düşünmeye başlıyorum."

11

Aynı akşamın ilerleyen saatlerinde Fenton'un babası, "Demek, Maggie'nin ablası sinema çıkışında arabayla sizi evlerinize bırakacak, öyle mi?" diye sordu Fenton'a.

Fenton gözünün ucuyla kanepede yanında oturan Willy'ye baktı.

"Şey, evet, baba." dedi. "Aynen öyle. Ablası ve onun erkek arkadaşı bizi arabayla buradan alıp yine arabayla evlerimize bırakacaklar."

"Onlar da sinemaya geliyorlar." diye ekledi Willy.

"İyi." dedi Bay Rumplemayer. "Ama sizi evlerinizin önüne kadar getirsinler. Karanlık olacak, sakın yol ayrımında ineyim filan demeyin."

"Peki." dedi Fenton, kot montunun cebinde duran fenere dokundu. Babasına bu geceki planlarını tam olarak anlatmadığı için biraz huzursuzdu, ama sonuçta yalan da söylememişti. O, Maggie ve Willy, Maggie'nin ablası Lila ve Lila'nın erkek arkadaşıyla birlikte kasabadaki sinemaya

gideceklerdi. Yalnızca, gitmeye karar vermelerinin asıl nedeninin sinemanın kereste deposunun biraz aşağısında olması olduğundan söz etmemişti, o kad r. Bir de, film başladıktan hemen sonra çıkıp, Buster'ın kulüp binasının etrafında küçük bir araştırma yapmayı planladıklarından.

Sinema fikrini bulan Maggie olmuştu. Lila erkek arkadaşıyla her cuma gecesi sinemaya gider, demişti. Maggie'nin tek yapması gereken, annesine kendisinin ve arkadaşlarının da sinemaya gitmek istediklerini söylemekti. Böylece, Lila onları da götürmek zorunda kalacaktı. Bayan Karr, Lila ve Maggie'nin birlikte daha fazla zaman geçirmeleri gerektiğini düşünüyordu; iki kızının neredeyse hiçbir ortak yönü olmadığını anlamak istemiyordu nedense.

Bir araba, evin önündeki araba yoluna girerken bir çift far oturma odasının karşı duvarını aydınlattı. Arabanın kornası iki kez çalındı.

"Onlar olmalı." dedi Fenton, fırlayıp ayağa kalktı. "Hoşçakal baba, sonra görüşürüz."

"Hoşçakalın, Bay Rumplemayer." dedi Willy, aceleyle Fenton'un arkasından çıktı.

Evin önünde motoru çalışmakta olan üstü açık, kırmızı bir spor araba duruyordu. Arka koltukta oturan Maggie onlara el salladı.

"Selam!" dedi Maggie, Fenton ve Willy yanına otururlarken. Ön koltuklarda oturan kızla oğlanı gösterek, "Bu Lila, bu da Rob. Lila bunlar da arkadaşlarım." dedi.

Lila "Memnun oldum." dedi sıkılmış bir ses tonuyla. Rob gaza bastığı sırada kestane rengi saçlarını arkaya doğru savurdu.

"Bir sorun çıkmayacağından emin misin, Maggie." diye fısıldadı Fenton, araba toprak yoldan aşağı inerken. "Ablan ve erkek arkadaşı yanımızdayken sinema salonundan sıvışmamız biraz zor olmayacak mı?"

"Sen onları boşver." dedi Maggie, elini sanki bir sineği kovalarmış gibi ön koltuğa doğru salladı. "Onlar bizimle, bizim onlarla ilgilendiğimizden daha az ilgilenirler. Bizimle birlikte oturmak istemeyeceklerdir bile."

Birkaç dakika sonra Morgan Sineması'na vardılar. Maggie, Lila ve Rob konusunda haklıydı; kendi biletlerini alıp, arkalarına bile bakmadan Maggie, Fenton ve Willy'nin önünden salona doğru yürüdüler.

"Biletlerin elimizde kalan kısımlarını saklayalım da tekrar içeri girerken sorun çıkmasın." dedi Maggie.

"İyi fikir." dedi Fenton. "Gelin arka sıraya oturalım, böylece film başladıktan sonra kolayca çıkabiliriz."

"Ben patlamış mısır alacağım." dedi Willy.

"Niye?" diye sordu Fenton, koridor kenarındaki koltuğa otururken. "Burada fazla kalmayacağız ki."

Willy omuz silkti.

"Acıktım." dedi, fuayedeki büfeye gitmek üzere salondan çıktı.

Birkaç dakika sonra Willy elinde patlamış mısırla geri geldi. Salonun ışıkları kararmaya başladı. Filmin adı "S.O.S. Yeryüzü" idi. Başka bir gezegenden gelen yaratıklar dünyayı ele geçirmeye çalışıyorlardı. Güzel bir filme benziyordu. Eğer Maggie, Willy ve kendisinin bu gece yerine getirilmesi gereken böylesine önemli bir görevleri olmasaydı Fenton burada kalıp filmi seyretmek isterdi kesinlikle.

Ekranda bir uzay gemisi filosu yaşlı bir adamın evinin arka bahçesine indiği sırada Fenton dönüp Maggie ve Willy'ye baktı.

"Şimdi?" diye fısıldadı.

Maggie kafasını sallayıp, "Şimdi." diye fısıldayarak karşılık verdi.

Sessizce koridordan geçip fuayeye çıktılar ve oradan da dışarı.

"Hey, burası biraz karanlıkmış." dedi Willy. Ağzına attığı patlamış mısırları hatır hutur yiyordu. Gözünü kısıp yolun kereste deposunun bulunduğu tarafına doğru baktı.

"İyi ki bunu yanıma almışım." dedi Fenton. Montunun cebinden el fenerini çıkarıp yaktı.

El fenerinin cılız ışığında karanlık ve ıssız sokaktan aşağı doğru yürümeye başladılar. Wadsworth Müzesine yaklaştıklarında Fenton, arka pencerelerden birinde ışık gördü. Bayan Wadsworth'ün müzenin arka tarafındaki

küçük odasında oturmuş, müzede sergileyeceği yeni bir örneği temizlemekte olduğunu düşündü.

"İşte, orada!" dedi Willy, kereste deposuna yaklaştıklarında. "Kulüp binası olarak kullandıkları yer arka taraftaki şu küçük depo."

"Galiba içeride biri var." dedi Maggie, küçük deponun aydınlık camlarını işaret ederek. "Dikkatli olsak iyi olur."

Sessizce büyük binanın yan tarafını geçtiler. Tam içinde iki kamyonet ve kereste yığınlarının bulunduğu, çitle çevrili avlunun yanındaydılar ki Fenton çitin öbür tarafından bir hırıltı geldiğini duydu.

"O da neydi?" diye sordu Willy.

Fenton el fenerini sesin geldiği yöne çevirdi.

"Yo, olamaz!" dedi.

Çitin diğer tarafında tam onların hizasında koca bir köpek onlara hırlıyordu.

"Ne yapacağız şimdi?" dedi Maggie, korkudan donakalmışlardı.

"Cici köpek, tatlı köpek." dedi Willy alçak sesle, elini patlamış mısır paketine sokup, kalan mısırları çitin öbür tarafına fırlattı.

Köpek yerdeki patlamış mısır tanelerini koklarken hiç yerlerinden kımıldamadılar.

Köpek patlamış mısırları şapır şupur yemeye koyulup kuyruğunu sallamaya başladığında Fenton derin bir ne-

fes aldı. "Haydi." diye fısıldadı, el fenerinin ışığını tekrar yere çevirirken.

Olabildiğince sessiz bir şekilde arka taraftaki küçük binaya doğru ilerlemeye başladılar. Kulüp binası Willy'nin dediği gibi eski bir depoydu gerçekten de. Küçük ve kirli pencerelerden cılız bir ışık yayılıyordu. Fenton içerden konuşma sesleri geldiğini duydu. İçerde kesinlikle birileri vardı.

Fenton fenerini eski, tahta kapıya doğru tuttu. Kapıda, üstünde kötü bir el yazısıyla ÖZEL MÜLK - YAKLAŞMAYIN - SİZE SÖYLÜYORUM yazan bir levha çakılıydı.

"Gelin." diye fısıldadı Fenton, sessizce binanın yan tarafına doğru ilerledi. "Pencereden içeri bakmayı deneyelim."

"Pencereler çok yüksekte." diye fısıldadı Maggie, ayak parmaklarının ucunda yükselip pencerelerden birine ulaşmaya çalıştı. "İçeriyi görmek imkânsız."

"Buralarda üstüne çıkabileceğimiz bir şey vardır mutlaka." dedi Fenton etrafına bakınarak.

"Şuradakine ne dersiniz?" diye fısıldadı Willy, boş teneke kutularla dolu eski, tahta bir sandığı göstererek.

"Mükemmel olur." dedi Fenton. "Hadi yardım edin de içini boşaltalım, o zaman taşıyabiliriz."

Fenton feneri kolunun altına sıkıştırdı. Maggie, Willy ve o hep birlikte teneke kutuları sandıktan tek tek çıkarıp yere koymaya başladılar, kutuların birbirine çarparak

ses çıkarmamasına dikkat ediyorlardı. Sonra tahta sandığı pencerenin tam altına çektiler, Fenton feneri kapatıp montunun cebine koydu. Üçü birden sandığın üstüne çıktı; biraz sıkışık olmuştu.

"Ne görüyorsunuz?" diye fısıldadı Willy, dengesini sağlamaya çalışırken.

Fenton arka cebinden mor bir bandana çıkardı. Çok bastırmadan pencerenin küçük bir bölümünü sildi, bandanayı pencerenin kenarındaki çıkıntıya koyup camdan içeri baktı.

Odanın içinde eski mobilyalar vardı, zemini ise boş maden suyu kutuları ve şeker kâğıtlarıyla doluydu. Odanın bir kenarında hiç sağlam değilmiş gibi duran incecik bacaklı bir masa vardı. Buster'la Matt de masanın başındaydı.

"Vay canına." diye fısıldadı Maggie.

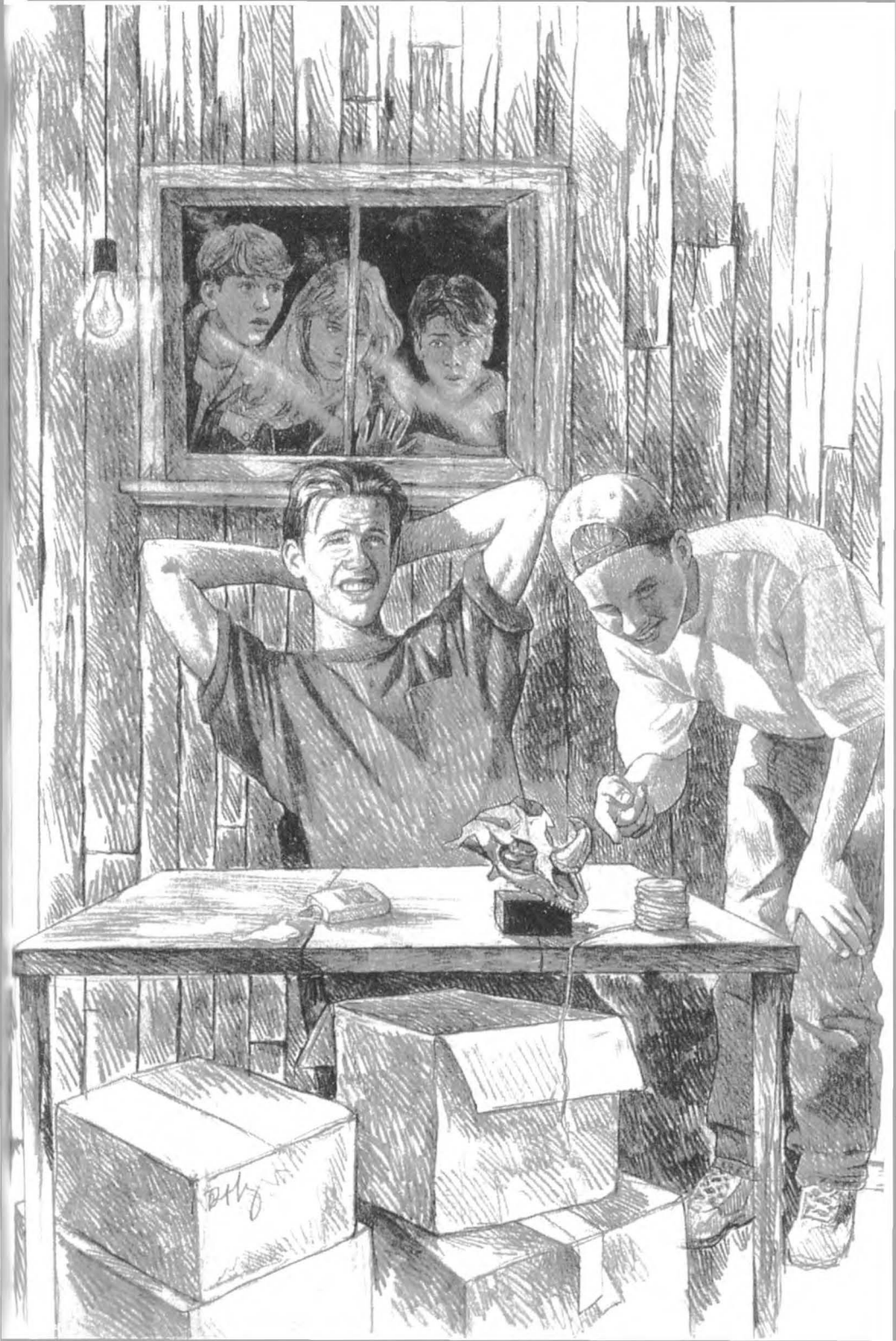
Buster elindeki yapıştırıcı şişesini masanın üstüne koyup, ellerini eski mavili beyazlı bir beze sildi.

Fenton gözlerini masanın üstünde dolaştırdı; bütün vücudunun ürperdiğini hissetti. Sonunda haklı çıkmıştı.

"Bakın." diye fısıldadı. "Bakın masanın üstünde ne var!"

"Nedir o?" diye sordu Maggie.

"Şey, tam emin değilim ama," diye fısıldadı Fenton, "şu anda bakmakta olduğumuz şey büyük bir olasılıkla, Buster'ın dinozor projesi."

Masanın üstünde, küçük bir platform olarak kullanılmak üzere yan yatırılmış tahta bir kutu duruyordu. Kutunun üzerinde deponun kapısındaki levhadaki aynı kötü el yazısıyla BÜYÜLEYİCİ YENİ MİNYATÜR BOYNUZLU DİNOZOR KAFATASI, KEŞFEDEN BUSTER CREGG yazılmıştı. Altında ise daha küçük harflerle SERGİ STANDI BUSTER CREGG VE MATT LEWIS TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR yazıyordu.

Platformun üstüne bir hayvanın kafatası yerleştirilmişti. Yaklaşık 10 cm uzunluğunda olan kafatasının, öne doğru sivrilen uzun, ince bir yapısı vardı. Ama asıl ilginç olan, alnının tam ortasında yer alan ürkütücü görünüşlü kıvrık boynuzdu.

"Bu da ne?" diye sordu Willy.

"Bu gerçekten bir dinozor değil, değil mi, Fen?" diye sordu Maggie. "Yani, şimdiye kadar gördüğüm dinozorların hiçbirine benzemiyor da."

"Bu gerçekten yeni ve büyük bir keşif mi yoksa?" diye sordu Willy. "Buster bunu nereden bulmuş olabilir?"

"Hayır, bu kesinlikle bir dinozor değil." dedi Fenton. "Daha çok kertenkeleye benziyor."

"Bence bu bir iguana." dedi Maggie.

Fenton ve Willy birbirlerine baktılar.

Aynı anda ikisi birden, "Bayan Wadsworth!" dediler.

"Bayan Wadsworth bize bir iguana kafatası kaybettiğini söylemişti." diyerek durumu Maggie'ye açıkladı

Fenton. "Beyazlaşması için müzenin önüne bıraktığı kafatası ortadan kaybolmuş. Buster onu orada görüp almış olmalı."

"Ama dur bir dakika, Fen!" dedi Maggie. "Peki ya şu boynuza ne demeli? İguanaların boynuzu olmaz ki. Ben hiç boynuzlu iguana diye bir şey duymadım."

"Öyleyse belki de bir dinozordur." dedi Willy.

"Kesinlikle bir dinozor değil." dedi Fenton bir kez daha. "Size ilginç bir şey daha söyleyeyim: O sivri şey de bir boynuz değil zaten, her ne kadar Buster öyle sanıyor olsa da."

"Ne öyleyse?" diye sordu Maggie.

"Bir tırnak." dedi Fenton. "Bir dromaeosaurid tırnağı."

"Vay canına!" dedi Willy.

"Ve Buster'ın elini sildiği mavi bez de benim bandanam. Bulduğum gün tırnağı ona sarmıştım.

Maggie'nin ağzı şaşkınlıktan açık kaldı.

"Öyle görünüyor ki," dedi Fenton, "o gün kazı alanında Buster'ın aldığı tek şey Charlie'nin sakızları değilmiş."

Fenton içeriyi daha iyi görebilmek için kımıldanırken birdenbire dengesini kaybetti.

"Aman!" dedi, uzanıp Willy ve Maggie'ye tutunmaya çalışarak. Ama sandık yan yattı ve daha ne olup bittiğini anlayamadan üçü birden yerdeki teneke kutuların üstüne düşünce büyük bir tangırtı koptu.

Köpek yüksek sesle havlamaya başladı; içerden Buster'ın "Kim var orada?" diye bağıran sesini duydular.

"Dikkat!" dedi Maggie, ayağa kalkmaya çalışırken. "Buraya geliyor."

"Bizi görürse ne yapacağız?" dedi Willy.

"Haydi, acele edin!" dedi Fenton, üçü birden koşmaya başladılar. "Buradan bir an önce uzaklaşalım!"

12

Üçü soluk soluğa Morgan Sinemasının önünde durduklarında Willy "Of, ucuz atlattık!" dedi.

"Ama buna değdi." dedi Maggie. "En azından tırnağın esrarengiz kayboluşunun sırrını çözmeyi başardık."

"Buster o gün kazı alanında babam ve diğerlerinin styracosaurus hakkında konuştuklarını duydu; bu yüzden karavandaki tırnağı bulduğunda bunun bir boynuz olduğunu zannetti." dedi Fenton.

"İçinde gerçek bir dinozor boynuzunun olduğu bir projenin kendisine ödül kazandıracağını düşündü." dedi Willy.

Maggie "Şimdi ne yapacağız?" diye sordu.

Willy "Bu olanları babana anlatmamız gerekiyor, değil mi?" dedi.

"Bundan pek emin değilim." dedi Fenton. Tırnağı zaten baştan o bulmuştu ve şimdi onu geri alan kişinin yine kendisi olmasını istiyordu. "Belki kendi başımıza bir plan yapabiliriz."

"Nasıl bir plan?" diye sordu Maggie.

Fenton "Henüz bilmiyorum," dedi, "ama bahse girerim bir şeyler bulabiliriz. Kafatasını ve tırnağı geri almalıyız." Saatine baktı. "Ama şimdi film bitmeden salona dönsek iyi olur."

Ertesi gün öğleden sonra üçü birlikte Fenton'un odasında oturmuş proje üzerinde çalışıyor, bir yandan da Buster konusunda ne yapabileceklerini düşünüyorlardı.

"Bu işten sıyrılmasına izin veremeyiz." dedi Maggie, dikkatlice bir kemiğin etrafını, kaya görüntüsü vermeye çalıştığı alçıyla kaplarken.

"Aslında," dedi Willy, "Buster'ın yaptıklarına inanamıyorum... Resmen hırsızlık."

"Öyle." dedi Fenton. "Onu suçüstü yakaladık. Tüm kanıtlar oradaydı: kafatası, tırnak, hatta benim mavi bandanam." Tam o sırada aklına bir şey geldi. "Yoo, olamaz."

Maggie, "N'oldu Fen?" diye sordu.

"Mor bandanam!" dedi Fenton.

"Az önce mavi demiştin." dedi Willy.

"Hayır, hayır, dün gece yanımda başka bir bandana vardı, mor bir bandana." dedi Fenton. "Buster'ın kulüp binasının camını silmek için kullanmıştım. Sanırım kaçarken orada bıraktım."

"Ya!" dedi Willy. "Buster büyük bir olasılıkla bandananı bulacaktır."

"Belki de çoktan bulmuştur." dedi Maggie. "Ama bir dakika, Buster onun senin bandanan olduğunu nereden anlayacak ki, Fen. Emin olabileceği tek şey birinin kulüp binasının etrafında dolaştığı."

"Doğru." dedi Fenton. "Ama sanırım güvenlikte olmak için bir süre yanımda bandana gezdirmesem iyi olacak."

"İyi fikir!" dedi Willy.

"Bu arada, kafatasıyla tırnağı ne yapacağız?" diye sordu Maggie. "Bir şeyler düşünmeliyiz."

"Biliyorum." dedi Fenton. "Buster'ın kesinlikle durdurulması gerekiyor. Yalnızca hırsızlık yapmakla kalmadı, projesinde sahtekârlık yapmaya da kalkışıyor. Ödül kazanmak için sahte bir dinozordan yararlanabileceğini sanıyor. Hey, aklıma bir şey geldi..."

"Neymiş?" diye sordu Willy.

"Galiba işe yarayacak bir plan geldi aklıma." dedi Fenton. "Zor olacak, ama uygulayabilirsek tırnağı geri alabilir, Buster'ın sahte dinozoru projesinde kullanmasını engelleyebilir, üstelik onu iyi de bir korkutabiliriz." diyerek sırıttı.

"Nasıl?" diye sordular Willy ve Maggie aynı anda.

Fenton onlara baktı.

"Ama bunun tek bir yolu var. Tamamen yeni bir proje hazırlamalıyız." dedi.

"Fen, dalga geçiyorsun herhalde!" dedi Maggie, alçıya bulanmış ellerini havaya kaldırarak. "Peki bunca şey ne olacak?"

"Kullanamayız." dedi. "Bundan vazgeçip, tamamen farklı bir şey yapmalıyız."

"Anlamadım." dedi Willy, başını iki yana sallayarak.

"Ben de." dedi Maggie.

"Tamam, dinleyin o zaman." dedi Fenton. "Diyorum ki..."

13

Pazartesi günü Maggie ve Willy'yle birlikte spor salonunda projelerini bir ressam sehpası üzerine yerleştirip hazırlıklarını bitirdiklerinde, Fenton "Tamam." dedi. "Adımızı ikinci sıraya yazdırdım. Projemizi Peter ve Franklin'den sonra sunacağız."

"Buster kaçıncı sırada?" diye sordu Willy.

"En son." dedi Fenton. "Değerlendirmeden hemen önce. Duruma bir bakmak için onun projesini sunacağı yere doğru gittim, ama projesinin üstünü örtmüş. Sanırım jüri üyeleri üzerinde büyük bir etki yaratmak istiyor."

Maggie sırıttı. "Her şey planladığımız gibi giderse, düşündüğünden daha büyük bir etki bırakmış bulacak kendini."

Fenton etrafına baktı. Diğer altıncı sınıf öğrencilerinin çoğu spor salonunun içinde projelerinin son hazırlıklarıyla meşguldü. Konuk olarak katılan dördüncü ve

beşinci sınıf öğretmenleri ve öğrencileri sunuşların başlamasını beklerken etrafta dolanıyorlardı.

"Notu getirdin mi?" diye sordu Willy.

Fenton eliyle gömlek cebine pat pat vurarak, "Burada." dedi.

"Hey, bak!" dedi Maggie. "Baban geliyor."

Fenton, babasının Charlie ve Profesör Martin'le birlikte içeri girdiğini ve üçünün Bayan Rigby'ye doğru ilerlediklerini gördü. Üçünün de bandana taktığını görünce rahatladı –Babası ve Charlie boyunlarına bağlamış, Profesör Martin de hasır şapkasının etrafına sarmıştı.

Bayan Rigby "Herkese merhaba!" diyerek konuşmasına başladı. "Altıncı sınıfların bu yılki fen projesi olan Dinozor Projesine hepiniz hoşgeldiniz. Öncelikle size özel konuklarımızı tanıtmak istiyorum. Altıncı sınıflara Uyuyan Ayı Dağı'ndaki kazı alanını gezdirme nezaketini gösteren fosilbilimciler Lily Martin, Charlie Smalls ve bizim Fenton'un babası Bill Rumplemayer."

Alkış sesleri duyuldu. Fenton babasına el salladı, babası da aynı şekilde karşılık verdi.

"Şimdi de değerli jüri üyelerimizi takdim etmek istiyorum." dedi Bayan Rigby. Eliyle solundaki adamla kadını gösterdi. "Bay Rafael ve Bayan Soames, kendileri bize yardımcı olmayı kabul eden iki değerli öğretmenimiz."

Jüri üyeleri de alkışlandı. Bayan Rigby konuşmasını sürdürdü.

"Bugün görülecek çok sayıda projemiz var; bir an önce başlayalım." Elindeki listeye baktı. "İlk projeyi Peter Pomerantz ve Franklin Lee sunacak."

"Bu taraftayız Bayan Rigby!" diye seslendi Peter.

Herkes Peter ve Franklin'in bir masanın önünde durdukları yere doğru yöneldi. Fenton çocukların arasında Buster ve arkadaşlarını gördü.

Willy'ye döndü.

"Şimdi çok uygun bir zaman." diye fısıldadı. "Buster bu tarafa doğru geliyor." Elini cebine sokup notu çıkardı. "Her şey ressam sehpasının altındaki sırt çantamın içinde."

Willy anladığını gösterir biçimde başını sallayıp sessizce uzaklaştı.

Fenton babası ve diğer fosilbilimcilerin kendisine doğru geldiklerini gördü.

"Selam evlat." dedi Bay Rumplemayer. "Merhaba Maggie. Willy yok mu?"

"Şey, yapması gereken bir şey vardı da." dedi Fenton. "Birazdan burada olur."

"Peki, sizin şu büyük projenizi ne zaman göreceğiz?" diye sordu Charlie sırıtarak.

"Bir sonra biz varız." dedi Fenton. "Ama projemizde ufak tefek değişiklikler oldu."

"Öyle görünüyor." dedi babası. "Üzerinde o kadar çalıştığınız büyük, alçıdan projeyi evde bıraktığınızı görünce epey şaşırdım doğrusu."

"Ya, evet..." dedi Fenton. "Fikrimizi değiştirdik."

"Bandanaların bununla ne ilgisi var?" diye sordu Profesör Martin, eliyle şapkasına vurarak.

"Evet, baban bunları takmamızı istediğini söyledi." dedi Charlie. "Neler oluyor?"

"Şey, şans getirmesi için." dedi Maggie'ye bakarak.

Tam o sırada Willy ortaya çıkıp Fenton'a eliyle her şey yolunda anlamına gelen bir işaret yaptı.

"Görev başarıyla tamamlandı." dedi.

"Yaptın mı?" diye fısıldadı Fenton.

"Bak." dedi Willy, salonun jüri üyelerinin masasının bulunduğu köşesini işaret ederek. Jüri üyelerinin sandalyelerinin her birine bir bandana bağlanmıştı.

"Ya, Buster'a yazdığımız not?" diye sordu Maggie.

"Notu koydum, torbayı da projenin yanına bıraktım." dedi Willy.

"İyi iş çıkardın." dedi Fenton sırıtarak.

Herkes masanın önünde toplandığında Peter ve Franklin projelerini sunmaya başladılar; proje iguanodonla ilgiliydi. Dinozorun kemiklerinin nerelerde bulunduğunu, dinozorun büyüklüğünü ve ne yediğini gösteren büyük, renkli çizelgeler hazırlamışlardı. Ama projenin en etkileyici kısmı kilden yaptıkları yaklaşık 1 metrelik modeldi. Di-

nozor arka ayakları üzerinde, öne doğru eğik olarak dururken gösteriliyordu. Fenton gerçekten de etkileyici bir model olduğunu itiraf etti. Her nasılsa dinozorun derisine pul pul bir görünüm vermeyi bile başarmışlar ve olağanüstü bir kahverengi ve altın rengi karışımına boyamışlardı.

"Bayağı iyi, değil mi?" diye fısıldadı Maggie.

"Evet." dedi Fenton.

Zaten sunuşu izleyen herkes etkilenmiş gibi görünüyordu; sunuş boyunca aralarında fısıldaşıp duran Buster'la arkadaşları dışında herkes. Defalarca kahkahalara boğulmuş ve bu yüzden Bayan Rigby'nin sert bakışlarına maruz kalmışlardı.

"Hey, çocuklar sıra sizde." dedi Willy, diğer çocuklar Franklin ve Peter'in sunuşunu alkışlarken.

"Şimdi sırada," dedi Bayan Rigby elindeki listeye bakarak, "Maggie Karr ve Fenton Rumplemayer var. Buraya bir de, 'Willy Whitefox'un katkılarıyla' diye özel bir not düşülmüş."

"İyi şanslar oğlum." dedi Bay Rumplemayer.

"Evet, iyi şanslar." dedi Lilly Martin de.

"Gösterin kendinizi çocuklar," dedi Charlie, "ve tabii projenizi de."

Fenton güldü.

"Hadi bakalım." dedi Maggie ve Willy'ye dönerek.

Arkalarında jüri üyeleri ve kalabalığın geri kalanıyla karşı duvarın önünde duran ressam sehpasına doğru

ilerlediler. Sehpanın üzerinde sol taraflarından metal halkalarla birleştirilmiş, dev bir kitap gibi görünen kartonlar vardı. Kitabın kapağına BECERİKSİZLİKLER VE BUDALALIKLAR: DİNOZOR BİLİMİNDEKİ ON BÜYÜK HATA yazılmıştı.

Fenton boğazını temizledi.

"Projemiz geçmişte dinozorlarla ilgili olarak yapılmış bazı hataları konu alıyor." diyerek söze başladı.

"Hazırladığımız bu kitap boyunca ilerlerken, size önce hataları sonra da bu hataların nasıl düzeltildiğini anlatacağız." dedi Maggie. Ressam sehpasının yanında yerini almış olan Willy'ye başıyla işaret verdi.

"Sizlere göstereceğimiz ilk dinozor bir hypsilophodon." dedi Fenton. "Hypsilophodon yaklaşık 180 cm uzunluğunda, otobur bir dinozordu." Ayaklarıyla altındaki dalı sıkıca kavrayarak bir ağaca tünemiş bir hypsilophodon resmini göstermek üzere kitabın kapağını açan Willy'ye baktı.

"Othenio Abel adında bir adam 1912'de hypsilophodonun kemiklerini bir araya getirdi." dedi Maggie. "Abel bu dinozorun arka ayaklarındaki ilk parmağın diğer parmaklar gibi öne doğru değil arkaya doğru uzandığı düşünmüştü."

"Birçok insan hypsilophodonun bu parmağını kullanarak ağaç dallarına tutunduğunu düşünüyordu; ama daha sonra Abel'in yanılmış olduğu anlaşıldı. Aslında

hypsilophodonun parmaklarının hepsi aynı yöne ve öne doğru uzanıyordu."

Willy sayfayı alt tarafından tutup çevirirken, kartonun dinozorun ayaklarının hemen üzerinden enlemesine kesilmiş olduğu görüldü. Willy yalnızca sayfanın alt yarısını çevirmiş oldu, böylece hypsilophodon resminin üst yarısı aynı kaldı. Şimdi resmin yeni alt yarısı dinozoru ayak parmaklarının hepsini aynı doğrultuda, yere sıkıca basar vaziyette gösteriyordu.

"Artık hypsilophodonun ağaçların üzerinde yaşamamış olduğunu biliyoruz." diyerek konuşmasını bitirdi Fenton.

"Size göstereceğimiz bir sonraki büyük hata ise iguanodonla ilgili." diyen Maggie, Willy'ye sayfanın her iki yarısını da çevirmesini işaret etti.

Bir sonraki kartonda bir iguanodon resmi görülüyordu, dinozorun boynu ileri doğru uzanmıştı, çenesi kapalıydı ve ağzının önünde bulunan küçük bir delikten yılanınkine benzer uzun bir dil çıkmıştı.

"Bulunan ilk iguanodon fosilinin çenesinin ön kısmında bir delik vardı." diye açıkladı Maggie.

"Fosilbilimciler, iguanodonun uzun, ince bir dili olduğunu ve dilini yemek için yaprak toplamak amacıyla bu delikten dışarı çıkardığını düşünmüşlerdi." dedi Fenton. "Karınca yiyenin diliyle karıncaları toplamasına benzer biçimde yani."

"Ama daha sonra bulunan iguanodon fosillerinin çenelerinde delik yoktu. Delik, küçük bir kemik parçasının bir şekilde kırılmasıyla oluşmuş olmalıydı." dedi Maggie. "Artık iguanodonun yaprak yemek için ağzını açmak zorunda olduğunu biliyoruz."

Bu sefer Willy sayfanın üst yarısını çevirdi ve böylece resmin yalnızca dinozorun kafasını gösteren kısmı değişti. Ortaya çıkan yeni resimde yapraklı bir dalı ısırmak üzere ağzını açmış bir iguanodon görülüyordu.

Maggie ve Fenton sunuşlarına devam ederken Willy de sayfaların uygun yarılarını çevirdi. Bir zamanlar hadrosauridlerin yani ördek gagalı dinozorların su altında yaşadıklarının düşünüldüğünü ama artık toprak üstü sakinlerinden olduklarının anlaşıldığını anlattılar. Bir stegosaurusun sırtındaki levhaların önce koruyucu bir zırh olduğunun sanıldığını ama şimdi daha çok dinozorun vücut sıcaklığının yükselmesine ve düşmesine yardımcı olduklarının düşünüldüğünü açıkladılar.

Sunuş devam ederken Fenton diğer çocukların yüzlerindeki ilgi dolu ifadeyi fark etti. Jüri üyelerinin hepsi de sunuşu pür dikkat izliyorlardı. Bayan Rigby not tutmaya başlamıştı. Herkes gerçekten de projeyle ilgilenmiş gibi görünüyordu.

Buster dışında herkes, yani. Buster ve arkadaşları sunuş boyunca yüzlerini tuhaf şekillere sokmuşlar, aralarında fısıldaşıp gülüşmeyi sürdürmüşlerdi. Fenton dik-

katinin dağılmasını önlemek için elinden gelen her şeyi yaptı.

Birazdan görürsün sen, diye geçirdi içinden. Birazdan dikkat kesilmesi için Buster'ın sürüyle nedeni olacaktı.

O ve Maggie sehpadaki birkaç çizimi daha açıkladıktan sonra Fenton derin bir nefes aldı.

"Şimdi de," dedi, çabucak önce Maggie'ye sonra da Willy'ye bakarak, "size dinozor boynuzlarıyla ilgili olarak yapılmış bazı hatalardan söz etmek istiyoruz."

Buster aniden dikkat kesildi. Jen kulağına bir şey söylemek için yaklaştığında Buster eliyle onu geriye itti.

İşte sonunda ilgisini çektik, diye düşündü içinden Fenton.

"Ele aldığımız ilk hata 1887 yılında ünlü dinozor bilimci Othniel Charles Marsh tarafından yapılmış." dedi Maggie. "Marsh Colorado'da bulduğu bazı dev boynuzların soyu tükenmiş bir buffalo türüne ait olduğunu düşünmüştü."

Willy sayfayı çevirip çok büyük ve kıvrık boynuzları olan kocaman bir buffalo resmi gösterdi.

"Ama," dedi Fenton, "1888'de birlikte benzer boynuzlarla birlikte bir de kafatası bulundu, tam burada, Wyoming'de bir çiftlikte. Bulunan kafatası boynuzların aslında bir dinozora ait olduğunu kanıtlıyordu. Marsh bu dinozora triceratops adını verdi."

Willy sayfanın alt yarısını çevirdi; boynuzlar şimdi bir triceratopsun başının üstünde duruyorlardı.

"Boynuzlu dinozorlarla ilgili sıradaki hata," dedi Fenton, Buster'ın hâlâ dikkatle izleyip izlemediğinden emin olmak için ona doğru bakarak, "sonuçta boynuzlu bir dinozor olmadığı ortaya çıkan bir şey hakkında."

"Doğru." dedi Maggie, "1850'li yıllarda keşfedilen ilk iguanodon iskeleti, burnunun üzerinde konik bir boynuz olacak biçimde birleştirilmişti."

Willy sayfayı çevirip bir sonraki çizime geçti, burada burnunun üzerinde konik bir çıkıntı bulunan bir iguanodon görülüyordu.

Maggie Fenton'a bakıp gülümseyerek, "Artık boynuza benzer bu parçanın aslında dinozorun başparmağı olduğunu biliyoruz." dedi. Bu arada Willy de sayfanın üst yarısını çevirip resmin dinozorun başını ve ellerini gösteren kısmını değiştirdi.

"Aslında," dedi Fenton, "iguanodon adı da yanlış bir fikirden kaynaklanıyor. İlk dinozor kâşifleri, dinozorların dev kertenkeleler olduklarını sanıyorlardı."

"Ama aslında değiller." dedi Maggie. "Diğer sürüngenlerle akrabalar, ama dinozorlar ayrı bir grup oluşturuyorlar. Sunuşumuzun son bölümünde, dinozorlarla kertenkeleler arasındaki farklılıklara değineceğiz."

Fenton insanların arasından geçerek öne gelmiş olan ve o ana dek hiç olmadığı kadar ilgili görünen Buster'a baktı çaktırmadan.

"Bir zamanlar dinozorların, gövdelerinin iki yanından çıkan bacaklarıyla tıpkı kertenkeleler gibi süründükleri düşünülürdü." dedi.

"Ama," diye devam etti Maggie, "bir sonraki resmimizde de görüldüğü gibi, diplodocus veya benzeri bir dinozor bacaklarıyla bu şekilde ilerlemeye çalışacak olsa, altında karnı için yeterli yer kalmayacaktı."

Willy sayfayı çevirip, vücudunun iki yanından çıkan bacaklarıyla ardında derin bir çukur bırakarak karnını yerde sürükleyen bir dinozor resmi gösterdi.

"Artık dinozorların, gövdelerinin alt kısmından çıkarak yere doğru uzanan bacaklar üzerinde yürüdüklerini biliyoruz, tıpkı filler gibi." dedi Maggie.

"Son olarak," dedi Fenton, "dinozorlar ve kertenkeleler arasında çok önemli bir fark daha bulunmaktadır." Maggie ve Willy'ye bakıp derin bir nefes aldı. "Bu da, ikisinin tamamen farklı kafataslarına sahip olmaları."

Buster'ın şaşkınlıktan ağzı açık kaldı.

Willy iki kafatası çiziminin bulunduğu sayfayı açtı ve Fenton dinozor kafataslarında, kertenkele kafatasındakinden daha büyük delikler bulunduğunu ve bu deliklerin sayıca daha çok olduğunu söyledi.

"Bu delikler dinozorun kafasında büyük kaslar bulunmasına olanak tanımaktadır." dedi Maggie. "Bu kaslar da bir dinozorun bir kertenkeleden daha güçlü olmasını sağlamaktadır."

"Artık," dedi Fenton kaşlarını kaldırarak, "bir bakışta bir dinozor kafatasını bir kertenkele kafatasından ayırmanın ne kadar kolay olduğunu hepiniz biliyorsunuz."

Fenton suratı bembeyaz kesilmiş olan Buster'a baktı. Kendini hiç iyi hissetmiyor gibi görünüyordu.

"Çok teşekkür ederiz, Fenton, Maggie ve Willy." dedi Bayan Rigby, bu arada diğer çocuklar coşkuyla onları alkışlıyorlardı. "Çok bilgilendirici bir sunuştu. Şimdi sıradaki sunuşumuz, Marnie Adams ve Rebecca Stile'ın."

"Ne dersiniz? İşe yaradı mı?" diye sordu Maggie, diğer çocuklar uzaklaşırken.

"Bence yaradı." dedi Willy. "Buster'dan gözümü hiç ayırmadım, kesinlikle çok endişeli görünüyordu."

"Ben de öyle gördüm." dedi Fenton. "Sanırım onu köşeye kıstırdık."

"Bahse girerim şu an kafatasının üzerindeki delikleri saymak için projesine doğru koşuyordur." dedi Maggie gülerek.

"Umarım planımızın ikinci kısmı da işe yarar." dedi Fenton.

Sabah yavaş yavaş geçip gitti ve diğer altıncı sınıf öğrencileri projelerini sunmaya devam ettiler. Marnie ve Rebecca dinozorların soyunun neden ve nasıl tükendiğini açıklayan teoriler üzerine bir rapor hazırlamışlardı. Ray ve ortağı, belirli bir dinozorun etobur mu yoksa otobur mu olduğunu bulmanın amaçlandığı bir oyun

hazırlamışlardı. Jason ve Jen'in projesinde ise ejderhalar ve benzeri mitolojik yaratıklar gerçek dinozorlarla karşılaştırılıyordu.

Ama hepsi arasında en etkileyici proje, David Barretto ve Lisa'nınkiydi. Dev bir kabartma yeryüzü haritası hazırlamışlardı. Tüm kıtalar hareket ettirilebiliyordu. Tıpkı bir yapbozun parçaları gibi birbirlerine nasıl uydukları ve sonradan kıtaların parçalanıp birbirlerinden nasıl uzaklaştıkları parçalar hareket ettirilerek gösteriliyordu. Lisa ve David dinozorların kıtalar üzerinde kat etmiş oldukları muhtemel yolları bile göstermişlerdi. Fenton vazgeçtikleri kazı modeli projesini düşünmeden edemedi; bir parça kıskançlık hissetmişti doğrusu. Lisa ve David'in projeleri üzerinde çok uğraştıkları açıktı. Ama kendisinin, Maggie'nin ve Willy'nin tırnağı ve kafatasını sorunsuz bir şekilde kurtarmak için tek umutlarının projelerini değiştirmek olduğunu biliyordu.

"Ve şimdi de sıra son projemize geldi." dedi Bayan Rigby elindeki listeye bakarak. "Buster Cregg ve Matt Lewis." Salonda göz gezdirdi. "Buster, Matt?"

İlk başta kimseden ses çıkmadı. Sonra Matt cevap verdi.

"Şey, buradayım Bayan Rigby." dedi. "Ama Buster'a ne olduğunu bilemiyorum."

"Peki öyleyse, bu durumda projenizi senin tek başına sunman gerekiyor, Matt." dedi Bayan Rigby.

"Ama yapamam." dedi Matt.

"Niçin, sorun nedir?" diye sordu Bayan Rigby.

"Şey--" dedi Matt, "Buster nereye gittiyse projemizi de beraberinde götürmüş."

Salonu şaşkınlık mırıltıları kapladı.

"İyi o zaman, bu durumda sunuşlar sona ermiş demektir." dedi Bayan Rigby. "Jüri üyeleri değerlendirmelerini tamamlayana kadar herkes bahçeye çıksın. On beş dakika sonra ödül kazanan projeleri açıklayacağız."

"Haydi." dedi Fenton, Maggie ve Willy'ye dönerek, "Tam park yerine gidip planımızın işe yarayıp yaramadığına bakacak kadar zamanımız var."

Spor salonundan hızla çıkıp bahçede çocukların oluşturduğu kalabalığı yararak park yerine doğru koştular.

"İşte orada!" diye bağırdı Maggie, yerde duran alışveriş torbasını göstererek.

Fenton torbayı eline alıp içine baktı. Torbanın içinde dromaeosauridin tırnağı, iguananın kafatası ve hatta Charlie'nin Bol Balonlarının artanı vardı, yazıp Buster'a bıraktıkları not da oradaydı. Notu torbadan çıkarıp tekrar okudu.

Wendell - Çevirdiğin dolapların farkındayız, paçanı bu işten kolay kolay kurtaramayacaksın. Sahte projeni sergilemeye kalkışma sakın. Aldığın her şeyi iade etmek için bu son şansın. Başının belaya girmesini istemiyorsan hepsini derhal bu torbaya koy ve torbayı da park yerine bırak.

Bandana Çetesi

Buster'ı ve onun fosilbilimcilerin üstündeki ve jüri üyelerinin sandalyelerine bağlanmış bütün o bandanaları gördüğünde neler hissetmiş olabileceğini düşünerek güldü. Hele bir de kulüp binasının penceresinin kenarındaki mor bandanayı önceden bulduysa.

"Sanırım işe yaradı" dedi.

"Kesinlikle yaradı." dedi Maggie neşeyle.

"Şimdi, iguana kafatasını Bayan Wadsworth'e geri verebiliriz."

"Evet." dedi Fenton, tırnağı çantadan çıkarıp elinde evirip çevirdi. Elini tırnağın pürüzsüz yüzeyi üzerinde gezdirdi, parmaklarının ucuyla sivri uçtaki garip, üçgen topağa dokundu. "Böylece bu da ait olduğu kafatasına geri dönebilir." dedi.

Maggie ona baktı. "Kafatası mı dedin, Fen?" dedi.

Willy güldü. "Fenton, Buster'ın hilesine sen de kanmış gibi görünüyorsun. Tırnak bu, kafatasıyla ne ilgisi var?"

Fenton düşüncelere dalmıştı. Fosili elinde tekrar evirip çevirdi ve sivri uca yapışık küçük, sert, üçgen biçimli parçayı inceledi.

"Yok mu?" dedi. Maggie ve Willy'ye bakarak gülümsedi. "Arkadaşlar, sanırım styracosaurusun nasıl öldüğünü buldum... ve tabii dromaeosauridin de!"

14

Ertesi cumartesi Fenton, Maggie, Willy, Fenton'un babası ve Profesör Martin kazı alanında karavanın yanında oturuyorlardı. Charlie de pirzolaları hemen yanlarında duran mangala yerleştiriyordu.

"Umarım hepiniz açsınızdır." dedi Charlie, pirzolaların üzerine kendi yaptığı sostan sürerken.

"Açlıktan ölüyorum." dedi Fenton. Charlie'nin mangalda yaptığı pirzolalara bayılırdı.

"Tatlıya da yer ayır." dedi Profesör Martin.

"Tatlı mı?" dedi Fenton'un babası.

"Tabii ya!" dedi Profesör Martin. "Gerçek bir kutlama olması için kasabadan çok güzel, koca bir pasta aldım."

"Kutlanacak çok şey var doğrusu." dedi Charlie. "Önce Fenton, Maggie ve Willy yaptıkları dinozor projesiyle ikincilik ödülünü kazandılar, sonra kaybolan dromaeosaurid tırnağı bulundu ve böylece iki dinozorun da ölümünü açıklayan ipucunu bulmuş olduk."

"Şans işte." dedi Maggie, Fenton'a gözünün ucuyla bakarak.

"Hâlâ ilk başta nasıl kaybolduğunu anlayabilmiş değilim." dedi Charlie. "Bir de sakız paketimin yarı boş olarak tekrar ortaya çıkması var." Gözlerini kısıp Fenton'a baktı. Fenton omuz silkti.

"Neyse, sonuçta önemli olan tırnağın bulunması." dedi Profesör Martin. "O tırnak sayesinde styracosaurusun nasıl öldüğü konusunda hiç şüphemiz kalmadı."

"Tırnağın ucundaki o kemik parçası hakkında yanılmamışsın, Fenton." dedi Bay Rumplemayer. "Styracosaurusun kafatasına aitmiş."

"Vay! Demek iki dinozor kavga ediyorlarmış sonuçta." dedi Willy.

"Öyle görünüyor." dedi Charlie.

"Bir grup dromaeosaurusun, styracosaurusa nehrin kıyısında saldırmış olabileceğini düşünüyoruz." dedi Profesör Martin.

"Büyük dinozoru tekmelerlerken bir tanesinin tırnağı nasıl olduysa styracosaurusun kafasına saplanıp kalmış." dedi Fenton'un babası.

"Tırnağın bir başkasının kafasına saplıyken dengede kalmak hayli zor bir şey olsa gerek." dedi Charlie. "Veya kafana bir tırnak saplıyken."

"Doğru." dedi Fenton. "Demek ki styracosaurusla dromaeosaurus dengelerini kaybedip nehre düştüler."

"Öyle olmuş gibi görünüyor." dedi Fenton'un babası. "İki dinozorun kemikleri karmakarışık olarak bulundu. Tahminimce suyun içinde boğuşmaya devam etmişler; akıntıyla sürüklenmiş, sonunda da birlikte boğulmuşlar."

"Vay canına." dedi Willy. "Ne muhteşem bir hikâye."

"En iyi tarafı da, styracosaurusun kafatasının dromaeosaurusun tırnağının ucuna yapışmış olan parçası sayesinde, iki dinozorun kavga sırasında nasıl göründüklerini anlayabilmemiz oldu." dedi Bay Rumplemayer. "Şimdi bütün bu bilgilere sahip olduğumuzdan müze iki iskeleti tam da bu şekilde, sanki bir kavgaya tutuşmuşlar gibi birleştirmeye karar verdi."

"Mükemmel." dedi Fenton. New York'taki müzede Dinozorlar Salonu'nda iskeletlerin nasıl görüneceğini gözünde canlandırmayı denedi: Dromaeosaurus styracosaurusun kafasını kavramış, styracosaurus da başını geriye atmış yırtıcı düşmanından kurtulmaya çalışıyor.

"Gelin." diye seslendi Charlie, Fenton'un düşüncelerini bölerek. "Yemek hazır."

Herkes barbekünün etrafına toplandı. Charlie sırayla herkese büyük pirzola parçaları dağıttı. Fenton, Maggie ve Willy tabaklarını biraz uzaktaki bir kayanın üstüne koyup yere oturdular.

"Ahbap, tırnağı geri almamız kesinlikle çok iyi oldu." dedi Willy sessizce.

"Gerçekten de." dedi Maggie. "Böylece müzede de eksiksiz olarak sergilenebilecekler."

"Bayan Wadsworth kafatasını kapının önünde bulunca çok sevinmiştir herhalde." dedi Fenton.

"Belki Buster bundan sonra kendisine ait olmayan şeyleri almadan önce iyice düşünür." dedi Willy.

"Okulu asmadan önce de kesinlikle bir kez daha düşüneceğine eminim." dedi Maggie. "Bayan Rigby'nin ona bu yüzden bir haftalık ceza verdiğine inanamıyorum doğrusu."

"Asıl projenizi gösterememiş olmanız sizin için çok kötü oldu çocuklar." dedi Willy. "Bahse girerim birinciliği kazanmanız çok kolay olacaktı."

"Yine de değiştirdiğimize pişman değilim." dedi Fenton. "Yeni projemizi yapmamış olsaydık, styrocosaurusun nasıl öldüğü sırrını çözmeyi asla başaramazdık. Ayrıca, David ve Lisa'nın projesi de gerçekten çok iyiydi. Birinciliği hak etmişlerdi."

"Biliyorsun sana hiç sormadığım bir konu var, Fen." dedi Maggie, bir parça et daha ısırırken. "Tırnağı Buster'ın kulüp binasında bulacağımızı nereden bildin?"

"Gerçekten," dedi Willy, "Buster'ın onu aldığını nasıl anladın?"

"Şey," dedi Fenton, ağzının kenarında kalan barbekü sosunu eliyle silerek, "birazı önseziydi. Tırnağın durduk yerde ortadan yok olmasına pek inanasım gelmiyordu."

"Peki seni Buster'a yönelten neydi?" diye sordu Maggie.

"Dediğim gibi, bana ilk ipucu veren meyanköklü sakız oldu." dedi Fenton. "Buster'ın yaptığı siyah balonu hatırlayınca da, o gün okulun koridorunda olanları düşünmeye başladım; özellikle de Buster'ın bana söylediği tüm o saçmalıkları. O sırada çok saçma görünüyordu, ama Buster'ın onu bir şekilde faka bastırmaya çalıştığını düşündüğü duygusu giderek ağır bastı."

"Peki ama onu yakalamaya nasıl çalışabilirdin ki?" diye sordu Maggie. "Henüz hiçbir şey bilmiyordun."

"Şey, o gün daha önce fen dersinde Bayan Rigby'nin bana iguanodon iskeleti hakkında sorduğu soruları hatırlıyor musun?" dedi Fenton.

"Elbette." dedi Maggie. "Sen de iki kardeş ve iguanodon kuyruğuyla ilgili o ilginç hikâyeyi anlatmıştın."

"Sanırım Buster benim, onun peşinde olduğumu bilmesini istediğim için çalınmış fosillerden söz ettiğimi sandı."

"Bu yüzden de seni koridorda tehdit etti." dedi Maggie.

"Doğru." dedi Fenton. "Sonra geriye doğru düşünmeye başladım, o günü, kazı alanını... Buster'ın karavana girdiğinde tırnağı kolaylıkla almış olabileceğini fark ettim. Aldıktan sonra da onu içine koyabileceği bir şey aradı."

"Sarı sırt çantası!" dedi Willy.

"Çok doğru." dedi Fenton. "Sarı sırt çantası Matt'indi, Buster'ın değil. Matt kazı alanına çantasıyla gelmişti."

"Oraya giderken Buster'ın çantayı taşımamasının nedeni de buydu." dedi Maggie başını sallayarak.

"Ama daha sonra, Buster çaldığı tırnağı koymak için Matt'ten sırt çantasını aldı." diye açıkladı Fenton.

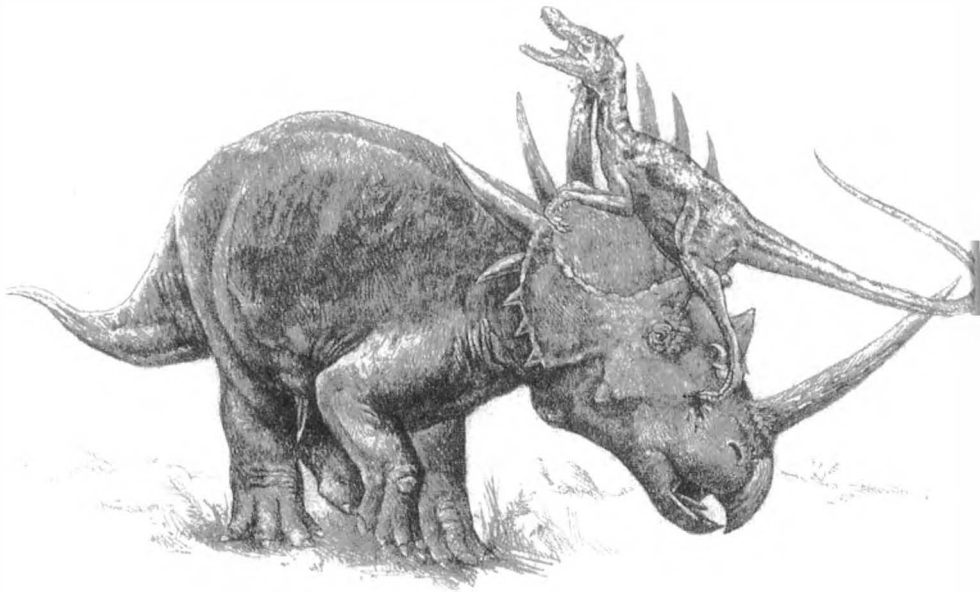
"Buster'ın otobüste çantayı öylesine dikkatle korumasının nedeni de buydu demek." dedi Maggie. "Vay canına, her şeyi çok güzel açıkladın Fen."

Fenton Maggie'ye baktı.

"Ne dedin sen bana? Fen mi?" diye sordu.

"N'olmuş? Hep öyle diyorum. Yoksa hoşuna gitmedi mi?" dedi Maggie, bir parça et daha ısırırken.

Fenton gülümsedi. Çok hoşuna gitmişti.

Daha önce TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı'ndan
yayımlanan *Ayak İzlerinin Esrarı*
kitabını okuyup beğenenler,
Kaybolan İpucu'nda kahramanımız Fenton'un
yeni bir macerasına tanık olacaklar.
Fenton, arkadaşı Maggie ile birlikte
fen dersi için bir Dinozor Projesi hazırlar.
Bu arada Fenton'un bulduğu ve
fosilbilimci ekibinin yaptığı kazı için
çok önemli olan bir fosil de ortadan kaybolur.
Acaba Fenton ve arkadaşları
kaybolan fosili bulabilecekler mi?
Fen dersi için hazırladıkları projelerini
zamanında teslim edebilecekler mi?
Hepsinden önemlisi her zaman olduğu gibi bilimsel
araştırmayla sorunların üstesinden gelinebilecek mi?
Dedektifliğe meraklı Fenton'un yeni macerasını
ilgiyle okuyacaksınız.

ISBN 975-403-147-9

Fiyatı: 750.000 TL (KDV DAHİL)

Basılı fiyatından farklı satılamaz